

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДЕНСАУЛЫҚ
САҚТАУ МИНИСТРЛІГІ**

ТЕХНИКАЛЫҚ ЖӘНЕ КӘСІПТІК БІЛІМ БЕРУ

ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ

ЭПИДЕМИОЛОГИЯ

0303000 - «ГИГИЕНА ЖӘНЕ ЭПИДЕМИОЛОГИЯ» мамандығы

0303013 - «Гигиенист-эпидемиолог» біліктілігі

Сағат көлемі - 240

Астана 2010

Авторлар:

1. А.Н. Нурбеков – «Қарағанды медициналық колледжі» МКҚК директоры, медицина ғылымдарының кандидаты;

2. Н.А. Литвинова – «Қарағанды медициналық колледжі» МКҚК эпидемиология пәнінің оқытушысы.

Сарапшылар:

1. Б.К. Аубакирова – Қарағанды қ. Қазыбек би ауданы бойынша «МСЭББ» эпидемиологиялық бақылау бөлімінің бас маманы, сарапшы;

2. Ж.Ж. Беркимбаева – Қарағанды қ. Қазыбек би ауданы бойынша «МСЭББ» эпидемиологиялық бақылау бөлімінің бас маманы, сарапшы.

1 Медицина білімі мен ғылымының инновациялық технологиялар республикалық орталығы мен «Қарағанды медициналық колледжі» МКҚК ӘЗІРЛЕГЕН ЖӘНЕ ҰСЫНҒАН.

2 Алғаш рет ЕНГІЗІЛГЕН.

3 ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ 0303000 - «Гигиена және эпидемиология» мамандығы бойынша 2010 жылғы мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартына сәйкес әзірленген.

4 ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау Министрінің 2010 жылғы 5 тамызындағы № 604 бұйрығымен бекітілді.

6 Литература и средства обучения**6.1 Основная литература:**

1. Инфекционные болезни и эпидемиология: учебник. Покровский В.И. и др. – М., ГЭОТАР-Медиа, 2009. – 832 с.

2. Эпидемиология: учебное пособие. Власов В.В. – 2-е изд., – М., ГЭОТАР-Медиа, 2006. – 464 с.

6.2 Дополнительная литература:

1. Организация инфекционного контроля в ЛПУ. Секенова Ж.К., Утегенова Э.С., Хасенова О.А. – Алматы, 2005.

2. Эпидемиология. Амиреев С.А. 2 том. – Алматы, 2002.

3. Эпидемиология. Зуева Л.П., Яфаев Р.Х. – М., ГЭОТАР-Медиа, 2006. – 752 с.

4. «Пособие по проведению санитарно-гигиенических и дезинфекционных, противоэпидемических мероприятий по профилактике инфекционных болезней». Павлов В.В. – Москва. «Перспектива», 2002.

5. Руководство по общей эпидемиологии. Черкасский Б.Л. – Москва. Медицина 2001.

6.3 Средства обучения:**Нормативно-правовые акты:**

- постановление Правительства Республики Казахстан № 40 от 22.01.2008 г.
- санитарные правила по различным вопросам санэпид режима и профилактики ВБИ;
- кинофильмы, таблицы, рисунки, плакаты, ситуационные (эпидзадачи), тестовые задания, методические пособия для самоподготовки учащихся.

Документация:

- карты экстренных извещений (форма № 058);
- карты эпидобследования очагов инфекционных заболеваний (форма № 357);
- журнал учета инфекционных заболеваний (форма № 60);
- журнал учета профилактических прививок (форма № 64);
- карта учета профилактических прививок (форма № 63);
- отчет о профилактических прививках (форма № 05);
- акты эпидобследований и другие иммунопрепараты.

Тема 38 Оперативный эпиданализ

Учащийся должен уметь:

- проводить оперативный эпидемиологический анализ, связав его с результатами ретроспективного анализа;
- проводить сводку оперативной информации об инфекционной заболеваемости;
- проводить сбор и накопление данных о природных и социальных факторах, определяющих заболеваемость;
- проводить оперативную оценку качества запланированных противоэпидемических мероприятий;
- использовать данные лабораторных исследований по каждому направлению оперативного анализа;
- использовать результаты эпидемиологического обследования очагов в оперативном анализе;
- оценивать эпидемическую обстановку на данный момент путём анализа инфекционной заболеваемости.

4 Требования к условиям организации образовательного процесса

Рекомендуется при изучении предмета использовать специальную литературу, нормативно-правовые акты в области здравоохранения и санитарно-эпидемиологического надзора, учебные и справочные пособия, электронные учебники, мультимедийные обучающие программы.

5 Контроль планируемого результата обучения

Форма контроля знаний включает исходный, текущий, промежуточный, итоговый контроль. Обучение по данной программе заканчивается текущим контролем знаний: контрольные работы в 3 и 4 семестрах, итоговым контролем знаний: экзамен в 5 семестре и государственный экзамен в 6 семестре.

МАЗМҰНЫ

1. Түсіндірме жазба	6
2. Пәнді оқытудың жоспарланған нәтижелері	7
3. Пәннің тақырыптық жоспары және мазмұны.	8
4. Білім беру үдерісін ұйымдастыруға және жүзеге асыруға қойылатын талаптар	29
5. Оқытудың жоспарланған нәтижесін бақылау.	29
6. Әдебиеттер және оқу құралдары	30

Бұл үлгілік оқу бағдарламасын Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің рұқсатынсыз көбейтуге және таратуға болмайды.

1 Түсіндірме жазба

2010 ж. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартына сәйкес, 0303000 - «Гигиена және эпидемиология» мамандығы бойынша үлгілік оқу бағдарламасы жасалған. «Гигиенист-эпидемиолог» маманы ел арасында жұқпалы аурулардың қандай жағдайда пайда болатынын, анықталу себебін тұжырымдама және тәжірибе жүзінде айыра білу керек, сонымен бірге, ол осы індеттің алдын алу мақсатында іс-шаралар ұйымдастырып, мемлекеттік санитариялық-эпидемиологиялық бақылауды жүзеге асыру арқылы ел арасында жұқпалы ауру таралуының алдын алу, әрі салауатты өмір салтын қалыптастыру шараларын меңгеру керек.

Білім алушылар: эпидемиологияның жалпы заңдарын, эпидемиологиялық үдерісті, оның пайда болу жолдарын және Бүкіл әлемдік Денсаулық сақтау Ұйымының ұсынысымен Қазақстан Республикасында қолданылатын жұқпалы аурулардың алдын алу, әрі жою мақсатындағы қазіргі жаңа принциптерді, қағидаларды, әрі эпидемиологиялық диагностика жүйесін, індетке қарсы қызмет көрсету жүйесін ұйымдастыруды, заң негіздерін және нұсқау-нормативтік құжаттамаларды, сонымен бірге оларды практикада қолдана білу керек:

- мемлекеттік санитариялық – эпидемиологиялық қадағалау органдарының есепке алу - есеп беру құжаттамаларын;
- зертханалық диагностикада зерттелетін материалдарды іріктеу тәсілдері мен зерттеу әдістерін;
- жұқпалы аурулар, соның ішінде аса қауіпті жұқпалы аурулар және карантиндік инфекциялар ошағында індетке қарсы шаралар жүргізуді;
- жұқпалы аурулардың иммунопрофилактикасын және оны өткізу әрі бақылау арқылы жүзеге асыруды;
- статистикалық зерттеу әдістерін;
- эпидемиолог-дәрігердің басшылығымен тағамдық уланудың өршуін анықтауға қатысуды;
- бақылауға алынған нысандарда індетке қарсы режимді бақылау өткізуді;
- эпидемиолог-дәрігердің басшылығымен жұқпалы ауруларға эпидемиологиялық қадағалау және талдау (анализ) жасауды және оларды жүзеге асыра білуі керек.

«Эпидемиология» пәні жалпы және жеке бөлімдерден тұрады. Жалпы бөлімде эпидемиологиялық үдерістің негізгі мәселелері, оның негізгі топтары, заңдылықтары, иммунопрофилактикасы, жұқпалы аурулардың алдын алу принциптері, жұқпалы аурулар ошағында індетке қарсы ұйымдастыру шаралары қарастырылады.

«Жеке эпидемиология» тарауында әртүрлі жұқпалы аурулар кезінде індетке қарсы және алдын алу шараларын ұйымдастыру қарастырылады. Жұқпалы аурулар кезінде эпидемиологиялық қадағалауды ұйымдастыру және эпидемиологиялық талдау өткізу. Емдеу-профилактикалық ұйымдарда аурухана ішілік инфекцияның алдын алу шараларын ұйымдастыру.

Бағдарламаны жүзеге асыру 1-3 курстарда өтеді. Қазақстан Республикасының 2010 жылғы мемлекеттік жалпыға білім беру стандартына сәйкес 0303000 - «Гигиена және

Тема 33 Статистические величины, используемые в эпидемиологических исследованиях. Интенсивные и экстенсивные показатели

Учащийся должен уметь:

- проводить методы статистических исследований, определять основные показатели заболеваемости: летальность, смертность, детская смертность, индекс здоровья, процент больных лиц, кратность заболевания, собственно заболеваемость;
- проводить расчёт статистических величин: интенсивных и экстенсивных показателей заболеваемости.

Тема 34 Таблицы и графическое изображение инфекционной заболеваемости
Учащийся должен уметь:

- проводить графическое изображение инфекционной заболеваемости: построение линейных, секторных, столбиковых, в системе «полярных координат» диаграмм.

Тема 35 Понятие «Эпидемиологический анализ», определение, цели, задачи, этапы

Учащийся должен уметь:

- проводить «эпидемиологический анализ» с учетом целей, задач, этапов.

Тема 36 Ретроспективный эпиданализ многолетней динамики инфекционной заболеваемости. Методика расчета, прогноз заболеваемости

Учащийся должен уметь:

- проводить ретроспективный (по годам) анализ инфекционной заболеваемости;
- оценку структуры заболеваемости за анализируемый период;
- оценка значимости отдельных нозологических форм болезней при сопоставлении показателей в анализируемом регионе с обобщёнными показателями по другим регионам;
- использовать данные эпидемиологического прогноза.

Тема 37 Эпиданализ годовой динамики инфекционной заболеваемости.

Эпиданализ инфекционной заболеваемости в группах выделенных по эпидпризнакам

Учащийся должен уметь:

- проводить ретроспективный (по месяцам) анализ инфекционной заболеваемости;
- выявлять сезонные и межсезонные уровни заболеваемости по месячной динамике;
- составлять структуру по месячной заболеваемости по формам проявления эпидемиологического процесса;
- проводить анализ инфекционной заболеваемости для отдельных групп населения (пол, возраст, профессия и т.д.);
- следить за уровнем, структурой, динамикой заболеваемости по отдельным группам;
- проводить обоснование «территорий риска», «групп риска», «времени риска», «факторов риска».

Учащийся должен знать:

- общую характеристику ящура;
- парнокопытных животных, как резервуар возбудителя;
- этиологию, эпидемиологические особенности;
- источник инфекции, механизм и пути передачи;
- ветеринарно-санитарные и санитарно – гигиенические мероприятия по профилактике ящура.

Тема 29 Принципы организации и проведения инфекционного контроля за внутрибольничными инфекциями. Роль больничного «Гигиениста-эпидемиолога» в предупреждении возникновения назокомиальных инфекций в стационарах

Учащийся должен знать:

- понятие, этиологию, источники инфекции, пути и механизмы передачи внутрибольничных инфекций в ЛПО;
- принципы организации противоэпидемических и профилактических мероприятий ВБИ в современных условиях.

Учащийся должен уметь:

- уметь выявлять причины внутрибольничных инфекций, источники инфекции, механизм и пути передачи;
- расследовать случаи внутрибольничных инфекций в лечебно – профилактических организациях;
- проводить необходимые лабораторные исследования;
- проводить профилактику и контроль за внутрибольничными инфекциями в лечебно – профилактических организациях;
- определять факторы риска и проводить профилактические мероприятия;
- работать в качестве «гигиениста-эпидемиолога» в системе инфекционного контроля по организации и проведению мероприятий по предупреждению ВБИ в ЛПО.

Тема 30 Понятие «Эпидемиологический надзор», цели, задачи, этапы

Учащийся должен уметь:

- проводить эпидемиологический надзор с учетом целей, задач и этапов.

Тема 31 Эпидемиологический надзор за группами кишечных и аэрозольных инфекций

Учащийся должен уметь:

- проводить эпидемиологический надзор за группами кишечных и аэрозольных инфекций направленный на три звена эпидемического процесса.

Тема 32 Эпидемиологический надзор за группами кровяных инфекций и наружных кожных покровов

Учащийся должен уметь:

- проводить поэтапно эпидемиологический надзор за группами инфекций наружных кожных покровов и кровяными инфекциями направленный на три звена эпидемического процесса.

эпидемиология» мамандығы бойынша «Эпидемиология» пәніне 240 сағат бөлінген. Бағдарламаның орындалуы 5 семестрде - қорытынды емтиханмен және 6 семестрде- мемлекеттік емтиханмен аяқталады.

Білім алушылар 4 семестрде - 1 апта, 6 семестрде - 2 апта кәсіптік даярлықтан өтеді.

2 Пәнді оқытудың жоспарланған нәтижелері

Білім беру бағдарламасында және стандартта жоспарланған оқыту нәтижелері	Үлгілік оқу бағдарламасында жоспарланған нәтижелер
<p>Білім алушылар</p> <p>Кәсіптік:</p> <p>КҚ 4. Қоршаған орта нысандарына қойылатын гигиеналық талаптарды, жұқпалы аурулардың эпидемиологиясын білуде;</p> <p>КҚ 5. Санитариялық-гигиеналық және бактериологиялық зертханаларда жұмыс жүргізе білуде, иондық алмасу теңдігін және тотығу-тотықсыдану реакцияларын құруды, органикалық заттардың функционалдық топтары бойынша құрылымдық формаларын, ерітінділердің концентрациясын қарапайым әдіспен есептеуде және органикалық заттардың сапалық реакциясын білуде;</p> <p>Арнайы:</p> <p>АҚ 1. Зерттеуге материал алуда, оларды қоректік орталарға егуде, таза өсірінді бөліп алуда;</p> <p>АҚ 3. Жұқпалы аурулар ошағында эпидемиологиялық тексеру, індетке қарсы шаралар жүргізуде;</p> <p>АҚ 4. Құрылымдарына байланысты қарапайымдар, ішеккұрттар, буынаяқтылар дамуының әртүрлі сатысындағы паразит түрлерін анықтай білуде, паразитарлық ошақта індетке қарсы шаралар жүргізуде;</p>	<p>Пәнді оқып білудің нәтижесінде білім алушы:</p> <ul style="list-style-type: none">- эпидемиологтың атқаратын міндеттерін;- есепке алу – есеп беру құжаттамаларын;- эпидемиологияның жалпы заңдарын;- екпені жоспарлау принциптерін және екпе препараттарын тіркей білуі тиіс. <ul style="list-style-type: none">- дезинфекция, дезинсекция, дератизация, стерилизация сапасына бақылау жүргізуді;- жұқпалы аурулар ошағында эпидемиялық тексеру жүргізуді;- жұқпалы аурулар ошағында індетке қарсы шараларды ұйымдастыруды;- жұқпалы ауруларға эпидемиологиялық қадағалау жүргізуді үйреніп алуы қажет.

<p>АҚ 8. Медициналық білімді насихаттау шарасы кіретін санитариялық-ағарту жұмыстарын жүргізе білуде, халыққа салауатты өмір салтын қалыптастыру, гигиеналық тұрғыдан тәрбие беру жұмыстарын жүргізуде;</p> <p>АҚ 11. Иммунопрофилактиканы ұйымдастыруды, жоспарлауды, жүргізуді бақылауда және медициналық құжат-тамаларды ресімдеуді жүзеге асыруда құзырлы болуы қажет.</p>	
---	--

3 Пәннің тақырыптық жоспары және мазмұны
3.1 Пәннің тақырыптық жоспары

№	Тараулар мен тақырыптардың атауы	Күндізгі оқу нысанындағы оқу сағатының көлемі (сағат)		
		Орта буынды мамандар деңгейі		
		Барлығы	Теория	Практика
I	1 тарау Жалпы эпидемиология			
	1 тақырып Эпидемиологияға кіріспе. Эпидемиология тарихы, пәннің мақсаты, міндеттері және әдістері. Эпидемиологиялық үдерістің құрылымы. Эпидемиялық (індет) үдеріс туралы ілім. Эпидемиялық үдерістің қазіргі заманғы теориялары. Жұқпалы аурулар қоздырғыштарының берілу механизмі туралы Л.В. Громашевский ілімі. Жұқпалы аурулардың табиғи ошағы туралы Е.Н. Павлов ілімі	4	2	2
	2 тақырып Эпидемиялық үдерістің өзіндік реттелуі туралы В.Д. Беляков теориясы. Негізгі (алғашқы) берілу жолдарының этиологиясы туралы В.И. Покровский, Ю.П. Солодовников теориялары. Эпидемиялық үдерістің әлеуметтік-экологиялық жүйе ретіндегі Б.Л. Черкасский тұжырымдамасы. Эпидемиялық үдерістің үш түйініне әсер ететін тәсілдер мен әдістер	4	2	2

Учащийся должен уметь:

- проводить эпидемиологическое обследование очагов чесотки;
- проводить противоэпидемические мероприятия в очагах;
- оформлять карты эпидемиологического обследования очагов;
- проводить профилактику чесотки.

Тема 26 Этиология, характеристика эпизоотического и эпидемического процессов. Организация противоэпидемических и профилактических мероприятий при дерматомикозах

Учащийся должен знать:

- этиологию, эпидемиологические особенности инфекции трихофитии, микроспории, фавуса, рубромикоза;
- механизм и пути передачи;
- меры борьбы и профилактики.

Учащийся должен уметь:

- проводить эпидемиологическое обследование очагов дерматомикозов;
- проводить противоэпидемические мероприятия в очагах;
- оформлять карты эпидемиологического обследования очагов;
- проводить профилактику дерматомикозов.

Тема 27 Этиология, характеристика эпизоотического и эпидемического процессов. Организация противоэпидемических и профилактических мероприятий при бешенстве

Учащийся должен знать:

- общую характеристику бешенства;
- биологическую активность возбудителя;
- основных и дополнительных хозяев вируса;
- этиологию, эпидемиологические особенности;
- источник инфекции, механизм и пути передачи;
- современный уровень заболеваемости;
- географию природных очагов;
- значимость ветеринарных мероприятий в профилактике бешенства;
- противоэпидемические мероприятия, профилактику бешенства;
- показания к экстренной профилактике.

Учащийся должен уметь:

- проводить эпидемиологическое обследование случаев укусов людей животными;
- решать вопросы экстренной профилактики бешенства и профилактику;
- проводить противоэпидемические мероприятия в очагах укусов;
- оформлять карты эпидемиологического обследования очагов.

Тема 28 Этиология, характеристика эпизоотического и эпидемического процессов. Организация противоэпидемических и профилактических мероприятий при ящуре

Тема 23 Этиология, характеристика эпидемического процесса. Организация противоэпидемических и профилактических мероприятий при туляремии

Учащийся должен знать:

- общую характеристику туляремии;
- природную очаговость болезни;
- этиологию, эпидемиологические особенности;
- источник инфекции, переносчиков, механизм и пути передачи;
- уровень заболеваемости в прошлом и настоящем;
- типы вспышек;
- организацию эпидемиологического надзора;
- иммунопрофилактику.

Учащийся должен уметь:

- проводить эпидемиологическое обследование очагов туляремии;
- проводить эпидемиологический надзор за природными очагами;
- проводить противоэпидемические и профилактические мероприятия;
- оформлять карты эпидемиологического обследования.

Тема 24 Этиология, характеристика эпизоотического эпидемического процесса. Организация противоэпидемических и профилактических мероприятий при возникновении очагов сибирской язвы

Учащийся должен знать:

- этиологию, эпидемиологические особенности;
- источник инфекции, механизм и пути передачи, роль почвы, как среды обитания возбудителя;
- уровень заболеваемости по группам населения;
- противоэпидемические мероприятия и профилактику сибирской язвы;
- ветеринарно-санитарные и санитарно – гигиенические мероприятия;
- иммунопрофилактику, экстренную профилактику сибирской язвы.

Учащийся должен уметь:

- проводить эпидемиологическое обследование очагов сибирской язвы;
- проводить противоэпидемические мероприятия в очагах;
- оформлять карты эпидемиологического обследования;
- проводить профилактику совместно с ветеринарно-санитарной службой;
- организовать проведение экстренной профилактики;
- организовывать и проводить эпизоотолого - эпидемиологический надзор.

Тема 25 Этиология, характеристика эпидемического процесса. Организационно-методические аспекты предупреждения чесотки

Учащийся должен знать:

- этиологию, эпидемиологические особенности чесотки;
- источник инфекции, механизм и пути передачи;
- меры борьбы и профилактики.

	3 тақырып Жұқпалы аурулардың спецификалық профилактикасының (алдын алу) негізгі принциптері мен әдістері. Спецификалық препараттар туралы негізгі түсініктер, оларға қойылатын талаптар. Қазақстан Республикасында жұқпалы аурулардың вакцинамен алдын алуды ұйымдастыру. Эпидемиологиялық көрсетімдері бойынша халыққа жоспарлы вакцинация мен иммунизация жасау	14	2	12
	4 тақырып Жұқпалы аурулар ошағында эпидемиялық үдерістің бірінші түйініне бағытталған індетке қарсы шараларды ұйымдастыру. Жұқпалы аурулар ошағында эпидемиялық үдерістің екінші және үшінші түйіндеріне бағытталған індетке қарсы шараларды ұйымдастыру	6	2	4
II	2 тарау Жеке эпидемиология			
	1 тақырып Эпидемиялық үдерістің этиологиясы мен сипаттамасы. Сальмонеллез тобындағы (ішсүзек, паратифтер А, В, сальмонеллездер) инфекцияларға індетке қарсы және профилактикалық шараларды өткізу принциптері	6	2	4
	2 тақырып Эпидемиялық үдерістің этиологиясы мен сипаттамасы. Шигеллез, эшерихиоз, кампилобактериоз кезінде індетке қарсы және профилактикалық шараларды өткізу принциптері	6	2	4
	3 тақырып Вирустық гепатиттердің жалпы сипаттамасы. Эпидемиялық үдерістің этиологиясы мен сипаттамасы. ВГА, ВГЕ вирустық гепатиттер кезінде індетке қарсы және профилактикалық шараларды өткізу принциптері	6	2	4
	4 тақырып Эпидемиялық үдерістің этиологиясы мен сипаттамасы. Энтеровирустық, ротавирустық инфекциялар кезінде індетке қарсы және профилактикалық шараларды өткізу принциптері	6	2	4
	5 тақырып Эпидемиялық үдерістің этиологиясы мен сипаттамасы. Тағамдық уытты	6	2	4

инфекциялар және ботулизм кезінде індетке қарсы және профилактикалық шараларды өткізу принциптері			
6 тақырып Тырысқақ эпидемиялық үдерісінің этиологиясы мен сипаттамасы. Індетке қарсы және профилактикалық шараларды өткізу принциптері	6	2	4
7 тақырып Бруцеллез, листериоз, пастериллез, лептоспироз эпидемиялық үдерістерінің этиологиясы мен сипаттамасы. Індетке қарсы және профилактикалық шараларды өткізу принциптері	6	2	4
8 тақырып Аэрогенді жолдармен берілетін инфекциялардың сипаттамасы. Эпидемиялық үдерістің этиологиясы мен сипаттамасы. Тұмау (грипп), ЖРВИ, құс және шошқа тұмауы кезінде індетке қарсы және профилактикалық шараларды өткізуді ұйымдастыру	6	2	4
9 тақырып Эпидемиялық үдерістің этиологиясы мен сипаттамасы. Күл (дифтерия) мен скарлатина кезінде індетке қарсы және профилактикалық шараларды өткізуді ұйымдастыру	6	2	4
10 тақырып Эпидемиялық үдерістің этиологиясы мен сипаттамасы. Қызылша, қызамық, менингококтық инфекциялар кезінде індетке қарсы және профилактикалық шараларды өткізуді ұйымдастыру	6	2	4
11 тақырып Эпидемиялық үдерістің этиологиясы мен сипаттамасы. Эпидемиялық паротит, көкжөтел, паракоклюш кезінде індетке қарсы және профилактикалық шараларды өткізуді ұйымдастыру. Ұшық (герпестік) инфекцияларының жалпы сипаттамасы. Эпидемиялық үдерістің этиологиясы мен сипаттамасы. Цитомегаловирустық, герпестік инфекциялар және желшешек кезінде індетке қарсы және профилактикалық шараларды өткізуді ұйымдастыру	6	2	4

- эпидемиологическую характеристику данных заболеваний;
- противоэпидемические мероприятия и профилактика.

Тема 20 Этиология, характеристика эпидемического процесса. Организация противоэпидемических и профилактических мероприятий при столбняке

Учащийся должен знать:

- общую характеристику столбняка;
- этиологию, эпидемиологические особенности;
- источник инфекции, механизм и пути передачи, роль почвы, как среды обитания возбудителя;
- современный уровень заболеваемости;
- иммунопрофилактику столбняка и экстренную профилактику;
- организацию противоэпидемических мероприятий и профилактику.

Тема 21 Этиология, характеристика эпидемического процесса. Организация противоэпидемических и профилактических мероприятий при газовой гангрене

Учащийся должен знать:

- этиологию, эпидемиологические особенности газовой гангрены;
- источник инфекции, механизм и пути передачи, роль почвы в передаче инфекции;
- противоэпидемические мероприятия и профилактику газовой гангрены.

Тема 22 Этиология, характеристика эпидемического процесса. Организация противоэпидемических и профилактических мероприятий при чуме

Учащийся должен знать:

- общую характеристику чумы;
- роль различных животных в поддержании циркуляции чумного микроба;
- природную очаговость инфекции;
- этиологию, эпидемиологические особенности;
- источник инфекции, переносчиков чумы, механизм и пути передачи;
- противоэпидемические мероприятия, экстренную профилактику чумы;
- структуру и функции противочумных организаций;
- санитарную охрану границ СНГ от завоза и распространения чумы;
- режимно - ограничительные мероприятия в отношении контактных лиц в очаге;
- экстренную профилактику чумы;
- организацию эпизоотологического, эпидемиологического надзора.

Учащийся должен уметь:

- проводить эпидемиологическое обследование очагов чумы;
- проводить противоэпидемические мероприятия в очагах;
- организовать проведение экстренной профилактики контактных лиц и режимно – ограничительные мероприятия;
- организовывать и проводить эпизоотолого - эпидемиологический надзор;
- оформлять карты эпидемиологического обследования;
- проводить профилактику чумы.

- перспективы создания вакцины.

Учащийся должен уметь:

- проводить эпидемиологическое обследование очагов ВИЧ-инфекции;
- проводить противоэпидемические и профилактические мероприятия;
- проводить дозорный эпидемиологический надзор;
- оформлять карты эпидемиологического обследования.

Тема 16 Этиология, характеристика эпидемического процесса. Противоэпидемические и профилактические мероприятия при клещевом риккетсиозе

Учащийся должен знать:

- этиологию, переносчиков, источники инфекции клещевого риккетсиоза;
- эпизоотологическую и эпидемиологическую характеристику нозологических форм;
- механизм и пути передачи, эпидемиологические особенности;
- организацию эпидемиологического надзора;
- профилактику.

Тема 17 Этиология, характеристика природной очаговости, организация противоэпидемических и профилактических мероприятий при Конго-Крымской, Омской геморрагическими лихорадками в Казахстане

Учащийся должен знать:

- эпидемиологическую характеристику геморрагических лихорадок: Конго-Крымской, Омской в Казахстане;
- этиологию, источники инфекции, механизм и пути передачи;
- противоэпидемические мероприятия;
- профилактику.

Тема 18 Этиология, характеристика природной очаговости, организация противоэпидемических и профилактических мероприятий при клещевом энцефалите

Учащийся должен знать:

- этиологию, эпидемиологические особенности клещевого энцефалита;
- источник инфекции, механизм и пути передачи;
- природную очаговость;
- противоэпидемические мероприятия и профилактику.

Учащийся должен уметь:

- проводить эпидемиологическое обследование очагов энцефалита;
- проводить противоэпидемические и профилактические мероприятия;
- оформлять карты эпидемиологического обследования.

Тема 19 Общая характеристика вирусных геморрагических лихорадок: особо опасные контагиозные лихорадки Эбола, Марбурга, Ласа, жёлтая лихорадка

Учащийся должен знать:

- общую характеристику геморрагических лихорадок: Эбола, Марбурга, Ласа, жёлтой лихорадки;

12 тақырып Эпидемиялық үдерістің этиологиясы мен сипаттамасы. Туберкулез бойынша Қазақстанда індетке қарсы және профилактикалық шараларды өткізуді ұйымдастыру	6	2	4
13 тақырып Эпидемиялық үдерістің этиологиясы мен сипаттамасы. Бөртпесүзек пен Брилл ауруы кезінде індетке қарсы және профилактикалық шараларды өткізуді ұйымдастыру	6	2	4
14 тақырып Эпидемиялық үдерістің этиологиясы мен сипаттамасы. Парентералдық және жыныстық жолмен берілетін вирустық гепатиттердің (ВГВ, ВГД, ВГС, ВГГ, ТТV) алдын алу әдістері	6	2	4
15 тақырып Эпидемиялық үдерістің этиологиясы мен сипаттамасы. Қазақстанда АИТВ-инфекциясының таралуын алдын алу (сактық) шараларын ұйымдастыру принциптері. АИТВ-инфекциясын эпидемиялық қадағалау	6	2	4
16 тақырып Эпидемиялық үдерістің этиологиясы мен сипаттамасы. Кенелі риккетсиоз кезінде індетке қарсы және алдын алу шаралары	2	2	-
17 тақырып Қазақстандағы Конго-Қырым, Омбы геморрагиялық қызбаларының этиологиясы, табиғи ошақтылығының сипаттамасы, індетке қарсы және профилактикалық шараларды өткізуді ұйымдастыру	2	2	-
18 тақырып Кенелі энцефалиттің этиологиясы, табиғи ошақтылығының сипаттамасы, індетке қарсы және профилактикалық шараларды өткізуді ұйымдастыру	6	2	4
19 тақырып Вирустық геморрагиялық қызбалардың (Эбол, Марбург, Ластың аса қауіпті контагиоздық қызбалары, сары қызба) жалпы сипаттамасы	2	2	-
20 тақырып Эпидемиялық үдерістің этиологиясы, сипаттамасы. Сіреспе кезінде індетке	6	2	4

қарсы және профилактикалық шараларды өткізуді ұйымдастыру			
21 тақырып Эпидемиялық үдерістің этиологиясы, сипаттамасы. Газды гангрена кезінде індетке қарсы және профилактикалық шараларды өткізуді ұйымдастыру	2	2	
22 тақырып Эпидемиялық үдерістің этиологиясы, сипаттамасы. Оба кезінде індетке қарсы және профилактикалық шараларды өткізуді ұйымдастыру	6	2	4
23 тақырып Эпидемиялық үдерістің этиологиясы, сипаттамасы. Туляремия кезінде індетке қарсы және профилактикалық шараларды өткізуді ұйымдастыру	6	2	4
24 тақырып Эпизоотиялық және эпидемиялық үдерістің этиологиясы, сипаттамасы. Сібір ойықжарасының ошағы пайда болған кезде індетке қарсы және профилактикалық шараларды өткізуді ұйымдастыру	6	2	4
25 тақырып Эпидемиялық үдерістің этиологиясы, сипаттамасы. Қотырдың алдын алу шараларын ұйымдастыру-әдістемелік аспектілері	6	2	4
26 тақырып Эпизоотиялық және эпидемиялық үдерістің этиологиясы, сипаттамасы. Дерматомикоздар кезінде індетке қарсы және профилактикалық шараларды жүргізуді ұйымдастыру	6	2	4
27 тақырып Эпизоотиялық және эпидемиялық үдерістің этиологиясы, сипаттамасы. Құтырма кезінде індетке қарсы және профилактикалық шараларды өткізуді ұйымдастыру	6	2	4
28 тақырып Эпизоотиялық және эпидемиялық үдерістің этиологиясы, сипаттамасы. Аусыл кезінде індетке қарсы және профилактикалық шараларды өткізуді ұйымдастыру	2	2	
29 тақырып Аурухана ішілік инфекцияларға инфекциялық бақылау жүргізуді ұйымдастыру принциптері. Стационарда назоко-	16	2	14

- общую характеристику сыпного тифа и болезни Брилля;
- этиологию, эпидемиологические особенности;
- источник инфекции, переносчики, механизм и пути передачи;
- организацию эпидемиологического надзора;
- борьба с педикулезом;
- профилактика сыпного тифа.

Учащийся должен уметь:

- проводить эпидемиологическое обследование очагов сыпного тифа и болезни Брилля;
- проводить противоэпидемические мероприятия в очагах;
- оформлять карты эпидемиологического обследования очагов;
- проводить профилактику сыпного тифа и борьбу с педикулезом.

Тема 14 Этиология, характеристика эпидемического процесса. Методические подходы предупреждения вирусных гепатитов с парентеральным и половым путями передачи: ВГВ, ВГД, ВГС, ВГГ, ТТВ

Учащийся должен знать:

- общую характеристику вирусных гепатитов В, С, D, G, ТТВ;
- распространённость, особенности эпидемиологического процесса;
- этиологию, источник инфекции, механизм и пути передачи;
- организацию эпидемиологического надзора;
- иммунопрофилактику;
- профилактику вирусных гепатитов В, С, D, G, ТТВ.

Учащийся должен уметь:

- проводить эпидемиологическое обследование очагов вирусных гепатитов В, С, D, G, ТТВ;
- проводить противоэпидемические мероприятия в очагах;
- оформлять карты эпидемиологического обследования очагов;
- анализировать иммунопрофилактику;
- проводить эпидемиологический надзор за вирусными гепатитами В, С, D, G, ТТВ;
- проводить профилактические мероприятия.

Тема 15 Этиология, характеристика эпидемического процесса. Организационные принципы предупреждения и распространения ВИЧ-инфекции в Казахстане. Дозорный эпидемиологический надзор за ВИЧ-инфекцией

Учащийся должен знать:

- этиологию, эпидемиологические особенности ВИЧ-инфекции;
- источники инфекции, механизм и пути передачи;
- эпидемиологическую ситуацию в мире и в Республике Казахстан;
- алгоритм лабораторной диагностики;
- дозорный эпидемиологический надзор;
- принципы профилактики;

- этиологию, эпидемиологические особенности;
- источник инфекции, механизм и пути передачи;
- организацию эпидемиологического надзора;
- иммунопрофилактику эпидемического паротита, коклюша;
- профилактику данных инфекций;
- общую характеристику группы инфекций цитомегаловирусной, герпетической, ветряной оспы;

- уровень заболеваемости;
- источник инфекции, механизм и пути передачи;
- организацию эпидемиологического надзора;
- профилактику данных инфекций.

Учащийся должен уметь:

- проводить эпидемиологическое обследование очагов коклюша, паракоклюша, цитомегаловирусной инфекции, ветряной оспы;
- анализировать иммунопрофилактику;
- проводить противоэпидемические и профилактические мероприятия;
- оформлять карты эпидемиологического обследования.

Тема 12 Этиология, характеристика эпидемического процесса. Современные противоэпидемические и профилактические мероприятия, по туберкулёзу проводимые в Казахстане

Учащийся должен знать:

- общую характеристику туберкулёза;
- социально-экономическое значение болезни;
- этиологию, эпидемиологические особенности;
- источник инфекции, механизм и пути передачи;
- уровень заболеваемости в Республике Казахстан;
- организацию эпидемиологического надзора за туберкулёзом;
- иммунопрофилактика туберкулёза;
- профилактика туберкулёза среди населения и домашних животных.

Учащийся должен уметь:

- проводить эпидемиологическое обследование очагов туберкулёза;
- проводить противоэпидемические мероприятия в очагах;
- оформлять карты эпидемиологического обследования;
- анализировать иммунопрофилактику;
- проводить профилактические мероприятия;
- проводить эпидемиологический надзор за туберкулёзом (мероприятия по выявлению, регистрации, изоляции больных).

Тема 13 Этиология, характеристика эпидемического процесса. Организация противоэпидемических и профилактических мероприятий при сыпном тифе и болезни Брилла

Учащийся должен знать:

	миналдық инфекциялар пайда болуының алдын алу шаралары кезінде «гигиенист-эпидемиологтың» атқаратын рөлі			
	30 тақырып «Эпидемиологиялық қадағалау» туралы түсінік, мақсаттары, міндеттері, кезендері	4	-	4
	31 тақырып Ішек және аэрозольдік инфекциялар топтарын эпидемиологиялық қадағалау	8	-	8
	32 тақырып Қан және тері жамылғысы инфекциялары топтарын эпидемиологиялық қадағалау	8	-	8
	33 тақырып Эпидемиологиялық зерттеу кезінде қолданылатын статистикалық шамалар. Интенсивті және экстенсивті көрсеткіштер	4	-	4
	34 тақырып Жұқпалы аурулар бойынша аурушандық кестесі және график кескіні	8	-	8
	35 тақырып «Эпидемиологиялық анализ» туралы түсінік, мақсаттары, міндеттері, кезендері	4	-	4
	36 тақырып Жұқпалы аурулар бойынша аурушандықтың көп жылдық динамикасының ретроспективтік эпиданализі	4	-	4
	37 тақырып Жұқпалы аурулар бойынша аурушандықтың жылдық динамикасының эпиданализі. Эпидемиялық белгілері анықталған топтардағы жұқпалы аурулар бойынша аурушандықтың эпиданализі	4	-	4
	38 тақырып Оперативтік эпиданализ	4	-	4
	Жиыны:	240	66	174

3.2 Пәннің негізгі мазмұны

1 тарау Жалпы эпидемиология

Тарау бойынша оқытудың мақсаты: эпидемиологияның негізін теориялық, әдістемелік және ұйымдастырушылық тұрғыда меңгеру.

1 тақырып Эпидемиологияға кіріспе. Эпидемиология тарихы, пәннің мақсаты, міндеттері. Эпидемиологиялық үдерістің құрылымы. Эпидемиялық (индет) үдеріс туралы ілім. Эпидемиялық үдерістің қазіргі заманғы теориялары.

Жұқпалы аурулар қоздырғыштарының берілу механизмі туралы Л.В. Громашевский ілімі. Жұқпалы аурулардың табиғи ошағы туралы Е.Н. Павлов ілімі

Білім алушы:

- эпидемиологияның анықтамасын, мақсаты мен міндеттерін;
- жұқпалы ауруларды оқытудағы эпидемиологияның рөлі мен алатын орнын;
- індетке қарсы жүйені ұйымдастыру және осы жүйедегі санитариялық-эпидемиологиялық қызмет көрсету орындарының атқаратын рөлін;
- эпидемиология дамуының қысқаша тарихын;
- эпидемиологияның негізін салушыларды: Л.В. Громашевский, Д.К. Заболотный, Е.Н. Павловский және т.б.; отандық ғалымдар Х.Ж. Жұматов, И.К. Каракулов, Н.Д. Беглемишев, К.А. Макиров, М.А. Айқымбаев, С.А. Америв, М.А. Акимбаев;
- эпидемиологияда қолданылатын әдістерді;
- эпидемиялық үдерістің анықтамасын, оның топтық құрамын, пайда болу түрлерін;
- эпидемиологиялық үдерістің қазіргі кезеңдегі жаңаша тұжырымдамасын: жұқпалы аурулардың берілу механизмі туралы Громашевский ілімін және жұқпалы аурулардың жіктемесі үшін оның мәнін;
- жұқпалы аурулардың табиғи ошақтылығы туралы Е.Н. Павловскийдің ілімін және «табиғи ошақ» туралы анықтаманы білуі керек.

2 тақырып Эпидемиялық үдерістің өзіндік реттелуі туралы В.Д. Беляков теориясы. Негізгі (алғашқы) берілу жолдарының этиологиялық талғамдылығы туралы В.И. Покровский, Ю.П. Солодовников теориялары. Эпидемиялық үдерістің әлеуметтік-экологиялық жүйе ретіндегі Б.Л. Черкасский тұжырымдамасы. Эпидемиялық үдерістің үш түйініне әсер ететін тәсілдер мен әдістер

Білім алушы:

- паразитарлық жүйенің өзіндік реттелуі туралы В.Д. Беляковтың теориясын;
- эпидемиялық үдерістің дамуындағы әлеуметтік және табиғи жағдайлар фазасының маңыздылығын;
- биоәлеуметтік көп деңгейлі тұтас жүйе ретіндегі эпидемиялық үдеріс туралы Л.Б. Черкасский тұжырымдамасын;
- этиологиясы әртүрлі инфекциялар кезінде берілу жолдарының сәйкес келуі туралы теориясын;
- эпидемиялық үдерістің үш түйінінің эпидемиологиялық сипаттамасын білуі керек.

3 тақырып Жұқпалы аурулардың спецификалық профилактикасының (алдын алу) негізгі принциптері мен әдістері. Спецификалық препараттар туралы негізгі түсініктер, оларға қойылатын талаптар. Қазақстан Республикасында жұқпалы аурулардың вакцинамен алдын алуды ұйымдастыру. Эпидемиологиялық көрсеткіштері бойынша халыққа жоспарлы вакцинация мен иммунизация жасау

Учащийся должен знать:

- общую характеристику дифтерии и скарлатины;
- этиологию, эпидемиологические особенности;
- источник инфекции, механизм и пути передачи;
- уровни заболеваемости;
- организацию эпидемиологического надзора;
- иммунопрофилактику дифтерии;
- профилактику данных инфекций.

Учащийся должен уметь:

- проводить эпидемиологическое обследование очагов дифтерии, скарлатины (в домашних очагах и организованных коллективах);
- забирать материал для лабораторного исследования;
- проводить противоэпидемические мероприятия в очагах;
- анализировать иммунопрофилактику при дифтерии;
- проводить профилактические мероприятия;
- оформлять карты эпидемиологического обследования очагов.

Тема 10 Этиология, характеристика эпидемического процесса. Организация противоэпидемических и профилактических мероприятий при кори и краснухе, менингококковой инфекции

Учащийся должен знать:

- общую характеристику кори и краснухи, менингококковой инфекции;
- уровень заболеваемости;
- этиологию, эпидемиологические особенности у привитых и непривитых;
- источник инфекции, механизм и пути передачи;
- организацию эпидемиологического надзора;
- иммунопрофилактику кори и краснухи, менингита;
- профилактику данных инфекций.

Учащийся должен уметь:

- проводить эпидемиологическое обследование случаев кори, краснухи, менингит;
- анализировать иммунопрофилактику кори, краснухи;
- проводить противоэпидемические и профилактические мероприятия;
- оформлять акты и карты эпидемиологического обследования.

Тема 11 Этиология, характеристика эпидемического процесса. Организация противоэпидемических и профилактических мероприятий при эпидемическом паротите, коклюше, паракоклюше. Общая характеристика герпетических инфекций. Этиология, характеристика эпидемического процесса. Организация противоэпидемических и профилактических мероприятий при цитомегаловирусной инфекции и герпетической инфекции, ветряной оспе

Учащийся должен знать:

- общую характеристику эпидемического паротита, коклюша, паракоклюша;
- уровень заболеваемости;

Тема 7 Этиология, характеристика эпизоотического эпидемического процессов бруцеллёза, листериоза, пастериллёза, лептоспироза. Организация противоэпидемических и профилактических мероприятий

Учащийся должен знать:

- этиологию, эпидемиологические особенности бруцеллёза, листериоза, пастериллёза, лептоспироза;
- территориальное распределение заболеваемости;
- современный уровень заболеваемости;
- источник инфекции, механизм и пути передачи;
- санитарно-ветеринарные и санитарно-эпидемиологические мероприятия;
- организацию эпидемиологического надзора;
- иммунопрофилактику и показания к ней;
- профилактику данных инфекций.

Учащийся должен уметь:

- проводить эпидемиологическое обследование очагов бруцеллёза;
- оценивать эпидемиологическую опасность очагов;
- анализировать проявление эпидемического процесса;
- вскрывать причины и условия его развития;
- оформлять карты эпидемиологического обследования;
- проводить профилактические мероприятия.

Тема 8 Характеристика инфекций с аэрогенным механизмом передачи. Этиология, характеристика эпидемического процесса. Организация противоэпидемических и профилактических мероприятий при гриппе, ОРВИ, птичьим и свиным гриппе

Учащийся должен знать:

- общую характеристику группы инфекций, передающуюся аэрозольным механизмом;
- болезни, входящие в состав группы;
- этиологию, эпидемиологические особенности данных заболеваний;
- источник инфекции, пути передачи ОРВИ, птичьего, свиного гриппа;
- организацию эпидемиологического надзора;
- иммунопрофилактику, экстренную профилактику;
- профилактику данных инфекций.

Учащийся должен уметь:

- проводить противоэпидемические и профилактические мероприятия по гриппу, ОРВИ, птичьему гриппу, свиному гриппу;
- проводить эпидемиологическое обследование очагов;
- анализировать и планировать организацию иммунопрофилактики.

Тема 9 Этиология, характеристика эпидемического процесса. Организация противоэпидемических и профилактических мероприятий при дифтерии и скарлатине

Білім алушы:

- іңдетке қарсы қолданылатын жүйеде иммунопрофилактиканың алатын орны мен маңызын;
- иммунопрофилактиканың негізгі препараттарын, оларға қойылатын талаптарды;
- Қазақстан Республикасында иммунопрофилактика жүйесін ұйымдастыруды;
- жоспарлы вакцинация туралы ұғымды;
- эпидемиологиялық көрсетімдері бойынша жасалатын вакцинацияны;
- иммунитетті қалыптастырудағы иммунопрофилактиканың маңызын;
- иммунопрофилактикалық препараттардың түрлерін;
- енгізу әдістерін **білуі керек.**
- иммунопрофилактика шараларының ауқымын негіздей білуді;
- иммундық препараттарды тасымалдау және сақтау жағдайларын анықтай білуді;
- иммундық препараттарды топ бойынша бөлуді;
- иммундық препараттарды жіктелуі бойынша анықтауды;
- иммундық препараттарды дұрыс енгізе білуді;
- иммундық препараттарды енгізу және қолдану кезінде мүмкін болатын асқынуларға жол бермеуді;
- «екпе күнтізбесіне» сәйкес екпе жұмыстарын жоспарлауды және ұйымдастыруды;
- медициналық және нормативтік құжаттамаларды талдау бойынша екпе жасайтын кабинеттердің жұмысына бақылау жүргізуді;
- иммундық препараттарды сақтау және қолдану жағдайларына бақылау жүргізуді **үйреніп алуы қажет.**

4 тақырып Жұқпалы аурулар ошағында эпидемиялық үдерістің бірінші түйініне бағытталған іңдетке қарсы шараларды ұйымдастыру. Жұқпалы аурулар ошағында эпидемиялық үдерістің екінші және үшінші түйіндеріне бағытталған іңдетке қарсы шараларды ұйымдастыру

Білім алушы:

- эпидемиялық үдерістің бірінші түйінінің эпидемиологиялық сипаттамасын;
- инфекция көздерін анықтау, тіркеу және оқшаулау әдістерін;
- жұқпалы аурулар ошағында зарарсыздандыру шараларын өткізу әдістерін;
- байланыста болған тұлғаларға медициналық тұрғыдан бақылау жүргізу мерзімдерін;
- байланыста болған тұлғаларға зертханалық тексеру жүргізу ережелерін;
- алдын ала иммунопрофилактикалық шараларды өткізу қажеттілігін **білуі керек.**
- эпидемиялық үдерістердің түйіндерін анықтай білуді;
- эпидемиялық үдерістердің даму механизмін;
- эпидемиологиялық жағдайларды негіздеу мақсатында эпидемиялық үдеріс туралы алған білімдерін, алдын алу және іңдетке қарсы шаралар жүйесі туралы білімдерін іс жүзінде қолдана білуді;
- эпидемиологиялық жағдайлар бойынша қорытынды жасай білуді;

- жұқпалы аурулар ошағында эпидемиологиялық тексеру жұмыстарын жүргізе білуді;
- инфекция ошағын және берілу жолдарын анықтау мақсатында науқастарға сауалнама (эпидемиологиялық анамнезін жинау) жүргізе білуді;
- инфекция ошағында болған тұлғаларға сауалнама жүргізуді және оларды тексере білуді;
- зертханалық зерттеуге ошақтағы сыртқы орта нысандарын іріктеуді;
- жұқпалы аурулар ошағында тексерудің нәтижелерін ресімдей білуді;
- ошақ табиғаты, оның пайда болу себептері туралы соңғы қорытынды шығару үшін алынған мәліметтерге талдау жүргізуді;
- инфекциялық ошақты жоюға арналған шараларды өткізе білуді;
- инфекция ошағында эпидемиялық үдерістің үш түйініне бағытталған індетке қарсы шараларды ұйымдастыруды және оны өткізуді;
- инфекция ошағын жою жоспарын құра білуді **үйреніп алуы қажет.**

2 тарау Жеке эпидемиология

1 тақырып Эпидемиялық үдерістің этиологиясы мен сипаттамасы. Сальмонеллез тобындағы (ішсүзек, паратифтер А, В, сальмонеллездер) инфекцияларға індетке қарсы және профилактикалық шаралар өткізу принциптері

Білім алушы:

- ішек инфекциялары тобына жалпы сипаттама беруді, эпидемиялық үдерістің пайда болуын;
- ішсүзек, паратифтер А, В, сальмонеллездер этиологиясын, берілу механизмдері мен жолдарын және эпидемиологиялық ерекшеліктерін;
- эпидемиялық қадағалауды ұйымдастыруды;
- иммунопрофилактика көрсетімдерін;
- зертханалық диагностика әдістерін;
- аталған инфекцияның профилактикасын **білуі керек.**
- ішсүзек, паратиф А, В, сальмонеллез ошақтарына эпидемиологиялық тексеру жүргізуді;
- зерттеуге инфекциялық ошақтардан материалдар ала білуді;
- инфекциялық ошақтардың эпидемиологиялық зерттеу картасын ресімдеуді;
- инфекциялық ошақтар кезінде індетке қарсы шараларды өткізе білуді **үйреніп алуы қажет.**

2 тақырып Эпидемиялық үдерістің этиологиясы мен сипаттамасы. Шигеллез, эшерихиоз, кампилобактериоз кезінде індетке қарсы және профилактикалық шаралар өткізу принциптері

Білім алушы:

- топтың жалпы сипаттамасын;
- шигеллез, эшерихиоз, кампилобактериоз этиологиясын, эпидемиологиялық ерекшеліктерін;
- инфекцияның берілу механизмдері мен жолдарын, инфекция көздерін;
- эпидемиологиялық қадағалауды ұйымдастыруды;

Тема 4 Этиология, характеристика эпидемического процесса. Организация противоэпидемических и профилактических мероприятий энтеровирусных инфекций и ротавирусной инфекции

Учащийся должен знать:

- этиологию, эпидемиологические особенности полиомиелита, энтеровирусных и ротавирусных инфекций;
- источник инфекции, механизм и пути передачи;
- организацию эпидемиологического надзора;
- иммунопрофилактику полиомиелита;
- профилактику данных инфекций.

Тема 5 Этиология, характеристика эпидемического процесса. Организация противоэпидемических и профилактических мероприятий при пищевых токсикоинфекциях и ботулизме

Учащийся должен знать:

- этиологию, эпидемиологические особенности пищевых токсикоинфекций и ботулизма;
- источник инфекции, механизм и пути передачи;
- организацию эпидемиологического надзора;
- контроль за предприятиями общественного питания и торговли;
- профилактику пищевых отравлений;
- экстренную профилактику ботулизма.

Учащийся должен уметь:

- проводить расследование пищевых вспышек;
- забирать пищевые продукты для лабораторного исследования;
- оформлять акты и карты эпидемиологического обследования.

Тема 6 Этиология, характеристика эпидемического процесса холеры. Организация противоэпидемических и профилактических мероприятий

Учащийся должен знать:

- этиологию, эпидемиологические особенности холеры;
- источник инфекции, механизм и пути передачи;
- эндемические очаги холеры;
- эпидемиологический надзор за холерой;
- особенности предупреждения заноса холеры из за рубежа;
- иммунопрофилактику и показания к ней;
- профилактику холеры.

Учащийся должен уметь:

- организовывать и проводить противоэпидемические мероприятия в очагах холеры;
- забирать материал для лабораторного исследования;
- проводить эпидемиологический надзор за холерой;
- проводить профилактические мероприятия.

- методы лабораторной диагностики;
- профилактику данных инфекций.

Учащийся должен уметь:

- проводить эпидемиологическое обследование очагов брюшного тифа, паратифов А, В, сальмонеллёзов;
- забирать исследуемый материал из инфекционных очагов;
- оформлять карты эпидемиологического обследования очагов;
- проводить противоэпидемические мероприятия в очагах.

Тема 2 Этиология, характеристика эпидемического процесса. Принципы противоэпидемических и профилактических мероприятий при шигеллёзах, эшерихиозах, кампилобактериозах.

Учащийся должен знать:

- общую характеристику группы;
- этиологию, эпидемиологические особенности шигеллёза, эшерихиозов, кампилобактериозов;
- особенности механизма и путей передачи, источников инфекции;
- организацию эпидемиологического надзора;
- методы лабораторного исследования;
- профилактику данных инфекций.

Учащийся должен уметь:

- проводить эпидемиологическое обследование очагов кишечных инфекций;
- проводить противоэпидемические мероприятия в очагах;
- забирать материал для исследования;
- оформлять карты эпидемиологического обследования.

Тема 3 Общая характеристика вирусных гепатитов. Этиология, характеристика эпидемического процесса. Принципы противоэпидемических и профилактических мероприятий при вирусных гепатитах ВГА, ВГЕ

Учащийся должен знать:

- современные сведения о гепатитах А, Е;
- этиологию, эпидемиологические особенности;
- источник инфекции, механизм и пути передачи;
- организацию эпидемиологического надзора;
- иммунопрофилактику гепатита А;
- профилактику гепатитов А, Е.

Учащийся должен уметь:

- проводить эпидемиологическое обследование очагов ВГА, ВГЕ;
- проводить противоэпидемические мероприятия в очагах;
- забирать материал для исследования;
- оформлять карты эпидемиологического обследования.

- зертханалық зерттеу әдістерін;
- аталған инфекциялардың профилактикасын **білуі керек.**
- ішек инфекциялары ошақтарына эпидемиологиялық тексеру жүргізуді;
- инфекциялық ошақтарда індетке қарсы шаралар жүргізуді;
- зерттеу материалдарын алуды;
- эпидемиологиялық тексеру картасын ресімдеуді **үйреніп алуы қажет.**

3 тақырып Вирустық гепатиттердің жалпы сипаттамасы. Эпидемиялық үдерістің этиологиясы мен сипаттамасы. ВГА, ВГЕ вирустық гепатиттер кезінде індетке қарсы және профилактикалық шаралар өткізу принциптері

Білім алушы:

- вирустық гепатит А, Е туралы қазіргі мәліметтерді;
- этиологиясын, эпидемиологиялық ерекшеліктерін;
- инфекция көздерін, берілу механизмдері мен жолдарын;
- эпидемиологиялық қадағалауды ұйымдастыруды;
- вирустық гепатит А-ның иммунопрофилактикасын;
- ВГА, ВГЕ-ң профилактикасын **білуі керек.**
- ВГА, ВГЕ ошақтарында эпидемиологиялық тексеру жүргізе білуді;
- инфекциялық ошақтарда індетке қарсы шаралар өткізуді;
- зерттеу материалдарын жинай білуді;
- эпидемиологиялық тексеру картасын ресімдеуді **үйреніп алуы қажет.**

4 тақырып Эпидемиялық үдерістің этиологиясы мен сипаттамасы. Энте-ровирустық, ротавирустық инфекциялар кезінде індетке қарсы және профилактикалық шаралар өткізу принциптері

Білім алушы:

- полиомелит, энтеровирустық және ротавирустық инфекциялардың этиологиясын, эпидемиологиялық ерекшеліктерін;
- инфекция көздерін, олардың берілу механизмдері мен жолдарын;
- эпидемиологиялық қадағалауды ұйымдастыруды;
- полиомелиттің иммунопрофилактикасын;
- аталған инфекцияның профилактикасын **білуі керек.**

5 тақырып Эпидемиялық үдерістің этиологиясы мен сипаттамасы. Тағамдық уытты инфекциялар және ботулизм кезінде індетке қарсы және профилактикалық шаралар өткізу принциптері

Білім алушы:

- тағамдық уытты инфекциялар мен ботулизмнің этиологиясын, эпидемиологиялық ерекшеліктерін;
- инфекция көздерін, берілу механизмі мен жолдарын;
- эпидемиологиялық қадағалауды ұйымдастыруды;
- қоғамдық тамақтандыру және сауда мекемелеріне бақылау жүргізуді;
- тағамнан уланудың алдын-алуды;

- ботулизмнің шұғыл алдын алуды **білуі керек.**
- тағамнан уланудың өршуіне тексеру жүргізуді;
- зертханалық зерттеуге тағам өнімдерін алуды;
- эпидемиологиялық тексеру актісін және картасын ресімдеуді үйреніп алуы қажет.

6 тақырып Тырысқақ эпидемиялық үдерісінің этиологиясы мен сипаттамасы. Индетке қарсы және профилактикалық шаралар өткізу принциптері

Білім алушы:

- тырысқақ этиологиясын және оның эпидемиологиялық ерекшеліктерін;
- инфекция көздерін, берілу механизмі мен жолдарын;
- тырысқақ індетінің ошағын;
- тырысқаққа эпидемиологиялық қадағалау жүргізуді;
- тырысқақтың шет елдерден тасымалдануының алдын алу ерекшеліктерін;
- иммунопрофилактика және оның көрсетімдерін;
- тырысқақтың алдын алуды **білуі керек.**
- тырысқақ ошағында індетке қарсы шараларды ұйымдастыруды және оны жүргізуді;
- зертханалық зерттеу материалдарын алуды;
- тырысқаққа эпидемиологиялық қадағалау жүргізуді;
- алдын алу шараларын өткізуді **үйреніп алуы қажет.**

7 тақырып Бруцеллез, листериоз, пастериллез, лептоспироз эпидемиялық үдерістерінің этиологиясы мен сипаттамасы. Индетке қарсы және профилактикалық шараларды жүргізу принциптері

Білім алушы:

- бруцеллез, листериоз, пастериллез, лептоспироз этиологиясын, эпидемиологиялық ерекшеліктерін;
- аурулардың аймақ бойынша таралуын;
- аурушандықтың қазіргі деңгейін;
- санитариялық-ветеринариялық және санитариялық-эпидемиологиялық өткізілетін шараларды;
- эпидемиологиялық қадағалауды ұйымдастыруды;
- иммунопрофилактиканы және оның көрсетімдерін;
- аталған инфекцияның алдын алуды **білуі керек.**
- бруцеллез ошағына эпидемиологиялық тексеру жүргізуді;
- ошақтың індеттік қауіптілігін бағалауды;
- эпидемиялық үдерістің пайда болуын талдауды;
- оның даму себептері мен жағдайларын анықтауды;
- эпидемиологиялық тексеру картасын ресімдеуді;
- алдын алу шараларын өткізе білуді **үйреніп алуы қажет.**

Тема 4 Организация противоэпидемических мероприятий в очагах инфекционных заболеваний направленных на первое звено эпидемического процесса. Организация противоэпидемических мероприятий в очагах инфекционных заболеваний направленных на второе и третье звено эпидемического процесса

Учащийся должен знать:

- эпидемиологическую характеристику первого звена эпидемического процесса;
- методы выявления, регистрации, изоляции источников инфекции;
- условия и методы проведения дезинфекции в очагах инфекционных заболеваний;
- сроки медицинских наблюдений за контактными лицами;
- правила проведения лабораторного обследования контактных лиц;
- необходимость проведения профилактической иммунопрофилактики.

Учащийся должен уметь:

- определять звенья эпидемического процесса;
- механизм развития эпидемического процесса;
- применять знания об эпидемическом процессе для обоснования направлений эпидемиологической обстановки, системы профилактических и противоэпидемических мероприятий;
- делать выводы по эпидемической обстановке;
- проводить эпидемиологическое обследование в очагах инфекционных болезней;
- проводить опрос больного (сбор эпид.анамнеза) с целью выявления источника инфекции и путей передачи;
- опрос и обследование контактных в очагах;
- отбор объектов внешней среды в очагах для лабораторного исследования;
- оформление результатов обследования очага инфекционного заболевания;
- проводить анализ полученных данных для окончательного заключения о природе очага, причинах его возникновения;
- проводить мероприятия по ликвидации очагов инфекций;
- организовывать и проводить противоэпидемические мероприятия, направленные на три звена эпидемического процесса в очаге инфекции;
- составлять план ликвидации очага инфекции.

Раздел 2 Частная эпидемиология

Тема 1 Этиология, характеристика эпидемического процесса. Принципы противоэпидемических и профилактических мероприятий инфекций сальмонеллезной группы: брюшной тиф, паратифы А, В, сальмонеллёзы

Учащийся должен знать:

- общую характеристику кишечной группы инфекций, проявление эпидемического процесса;
- этиологию, механизм и пути передачи, эпидемиологические особенности брюшного тифа, паратифов А, В, сальмонеллёзов;
- организацию эпидемиологического надзора;
- показания к иммунопрофилактике;

Тема 2 Теория В.Д. Белякова о саморегуляции эпидемического процесса. Теория В.И. Покровского, Ю.П. Солодовникова об этиологической избирательности главных (первичных) путей передачи. Концепция Б.Л. Черкасского об эпидемическом процессе, как социально-экологической системе. Методические приёмы и организационные подходы воздействия на три звена эпидемического процесса

Учащийся должен знать:

- теорию В.Д. Белякова о саморегуляции паразитарных систем;
- значение социальных и природных условий в смене фаз развития эпидемического процесса;
- концепцию Б.Л. Черкасского об эпидемическом процессе, как биосоциальной многоуровневой целостной системе;
- теорию соответствия главных путей передачи при различных этиологических формах инфекций;
- эпидемиологическую характеристику трёх звеньев эпидемического процесса.

Тема 3 Основные принципы, организационные подходы специфической профилактики инфекционных болезней. Основные понятия о специфических препаратах, требования к ним. Организация вакцинальной профилактики инфекционных болезней в Республике Казахстан. Плановая вакцинация и иммунизация населения по эпидемиологическим показаниям

Учащийся должен знать:

- место и значение иммунопрофилактики в системе противоэпидемических мероприятий;
- основные препараты иммунопрофилактики, требования к ним;
- организацию системы иммунопрофилактики в Республике Казахстан;
- понятие плановой вакцинации;
- вакцинации по эпидемиологическим показаниям;
- значение иммунопрофилактики в выработке иммунитета;
- виды препаратов иммунопрофилактики;
- методы введения.

Учащийся должен уметь:

- обосновывать объем иммунопрофилактических мероприятий;
- определять условия транспортировки и хранения иммунопрепаратов;
- подразделять иммунопрепараты по группам;
- определять иммунопрепараты согласно их классификации;
- правильно вводить иммунопрепараты;
- не допускать осложнений при введении и использовании иммунопрепаратов;
- проводить планирование и организацию прививок согласно «календаря прививок»;
- контролировать работу прививочного кабинета по анализу медицинской документации и нормативной документации;
- контролировать условия хранения и использования иммунных препаратов.

8 тақырып Аэрогенді жолдармен берілетін инфекциялардың сипаттамасы. Эпидемиялық үдерістің этиологиясы мен сипаттамасы. Тұмау (грипп), ЖРВИ, құс және шошқа тұмауы кезінде ідетке қарсы және профилактикалық шаралар өткізуді ұйымдастыру

Білім алушы:

- аэрозольды механизм арқылы берілетін инфекция топтарына жалпы сипаттама беруді;
- осы топтың құрамына кіретін ауруларды;
- аталған аурулардың этиологиясын, эпидемиологиялық ерекшеліктерін;
- инфекция көздерін, ЖРВИ, құс, шошқа тұмауларының берілу жолдарын;
- эпидемиологиялық қадағалауды ұйымдастыруды;
- иммунопрофилактиканы, шұғыл түрде алдын алуды;
- аталған инфекцияның алдын алуды **білуі керек.**
- тұмау, ЖРВИ, құс тұмауы, шошқа тұмауы бойынша ідетке қарсы және алдын алу шараларын өткізуді;
- ідет ошақтарына эпидемиологиялық тексеру жүргізуді;
- иммунопрофилактиканы ұйымдастыруды талдауды және жоспарлай білуді **үйреніп алуы қажет.**

9 тақырып Эпидемиялық үдерістің этиологиясы мен сипаттамасы. Күл (дифтерия) мен скарлатина кезінде ідетке қарсы және профилактикалық шаралар өткізуді ұйымдастыру

Білім алушы:

- күл мен скарлатинаның жалпы сипаттамасын;
- этиологиясы мен эпидемиологиялық ерекшеліктерін;
- инфекция көздерін, берілу механизмі мен жолдарын;
- аурушандық деңгейін;
- эпидемиологиялық қадағалауды ұйымдастыруды;
- күлдің иммунопрофилактикасын;
- аталған инфекцияның алдын алуды **білуі керек.**
- күл, скарлатина ошақтарына (үйлерде және ұжымдарда) эпидемиологиялық тексеру жүргізуді;
- зертханалық зерттеуге материал алуды;
- күлге қарсы иммунопрофилактиканы талдауды;
- алдын алу шараларын өткізуді;
- ошақтарда эпидемиологиялық тексеру картасын ресімдеуді **үйреніп алуы қажет.**

10 тақырып Эпидемиялық үдерістің этиологиясы мен сипаттамасы. Қызылша, қызамық, менингококтық инфекциялар кезінде ідетке қарсы және профилактикалық шаралар өкізуді ұйымдастыру

Білім алушы:

- қызылша, қызамық, менингококтық инфекцияның жалпы сипаттамасын;

- аурушандық деңгейін;
- егілгендердегі және егілмегендердегі этиологиясын, эпидемиологиялық ерекшеліктерін;
- инфекция көздерін, берілу механизмдері мен жолдарын;
- эпидемиологиялық қадағалауды ұйымдастыруды;
- қызамық пен қызылшаның, менингиттің иммунопрофилактикасын;
- аталған инфекцияның алдын алуды **білуі керек.**
- қызылша, қызамық, менингит жағдайларында эпидемиологиялық тексеру жүргізуді;
- қызылша мен қызамықтың иммунопрофилактикасын талдауды;
- індетке қарсы және алдын алу шараларын өткізуді;
- эпидемиялық тексеру актісі мен картасын ресімдеуді **үйреніп алуы қажет.**

11 тақырып Эпидемиялық үдерістің этиологиясы мен сипаттамасы. Эпидемиялық паротит, көкжөтел, паракклюш кезінде індетке қарсы және профилактикалық шараларды өткізуді ұйымдастыру. Ұшық (герпестік) инфекцияларының жалпы сипаттамасы. Эпидемиялық үдерістің этиологиясы мен сипаттамасы. Цитомегаловирустық, герпестік инфекциялар және желшешек кезінде індетке қарсы және профилактикалық шаралар өткізуді ұйымдастыру

Білім алушы:

- эпидемиялық паротиттің, көкжөтелдің, паракклюштің жалпы сипаттамаларын;
- этиологиясы мен эпидемиологиялық ерекшеліктерін;
- инфекция көздерін, берілу механизмі мен жолдарын;
- эпидемиялық қадағалауды ұйымдастыруды;
- эпидемиялық паротит пен көкжөтелдің иммунопрофилактикасын;
- осы аталған инфекциялардың алдын алуды;
- цитомегаловирустық, герпестік және желшешек инфекциялар топтарының жалпы сипаттамасын;
- ауырушандық деңгейін;
- инфекция көздерін, берілу механизмі мен жолдарын;
- эпидемиялық қадағалауды ұйымдастыруды;
- аталған инфекцияның алдын алуды **білуі керек.**
- көкжөтел, паракклюш, цитомегаловирустық инфекциялар, желшешек ошақтарына эпидемиологиялық тексеру жүргізуді;
- иммунопрофилактиканы талдауды;
- індетке қарсы және алдын алу шараларын өткізуді;
- эпидемиологиялық тексеру картасын ресімдеуді **үйреніп алуы қажет.**

12 тақырып Эпидемиялық үдерістің этиологиясы мен сипаттамасы. Туберкулез бойынша Қазақстанда індетке қарсы және профилактикалық шаралар өткізуді ұйымдастыру

Білім алушы:

- туберкулездің жалпы сипаттамасын;
- аурудың әлеуметтік - экономикалық маңызын;

	Тема 34 Таблицы и графическое изображение инфекционной заболеваемости	8	-	8
	Тема 35 Понятие «Эпидемиологический анализ», определение, цели, задачи, этапы	4	-	4
	Тема 36 Ретроспективный эпиданализ многолетней динамики инфекционной заболеваемости. Методика расчета, прогноз заболеваемости.	4	-	4
	Тема 37 Эпиданализ годовой динамики инфекционной заболеваемости. Эпиданализ инфекционной заболеваемости в группах выделенных по эпидпризнакам	4	-	4
	Тема 38 Оперативный эпиданализ	4	-	4
	Итого:	240	66	174

3.2 Содержание типовой учебной программы дисциплины

Раздел 1 Общая эпидемиология

Цель обучения по разделу: освоение теоретических, методических и организационных основ эпидемиологии.

Тема 1 Введение в эпидемиологию: история эпидемиологии, цель, задачи и методы предмета. Структура эпидемического процесса. Учение об эпидемическом процессе. Современные теории об эпидемическом процессе. Учение Громашевского Л.В. о механизме передачи возбудителей инфекционных болезней. Учение Е.Н. Павловского о природной очаговости инфекционных болезней

Учащийся должен знать:

- определение эпидемиологии, цель, задачи;
- роль и место эпидемиологии в изучении инфекционных болезней;
- организационную структуру противоэпидемической системы и место санитарно-эпидемиологической службы в этой системе;
- краткую историю развития эпидемиологии;
- основоположников эпидемиологии: Л.В. Громашевского, Д.К. Заболотного, Е.Н. Павловского и других; отечественных учёных, как Х.Ж. Жуматова, И.К. Каракулова, Н.Д. Беклемишева, К.А. Макирова, М.А. Айкимбаева, С.А. Америва, А.М. Акимбаева.
- методы, используемые в эпидемиологии;
- определение эпидемического процесса, его составные звенья и формы проявления;
- современные теории об эпидемическом процессе: учение Громашевского о механизме передачи инфекционных болезней и его значение для классификации инфекционных болезней;
- учение Е.Н. Павловского о природной очаговости инфекционных болезней, определение «природный очаг».

Тема 23 Этиология, характеристика эпидемического процесса. Организация противоэпидемических и профилактических мероприятий при туляремии	6	2	4
Тема 24 Этиология, характеристика эпизоотического эпидемического процессов. Организация противоэпидемических и профилактических мероприятий при возникновении очагов сибирской язвы	6	2	4
Тема 25 Этиология, характеристика эпидемического процесса. Организационно-методические аспекты предупреждения чесотки	6	2	4
Тема 26 Этиология, характеристика эпизоотического и эпидемического процессов. Организация противоэпидемических и профилактических мероприятий при дерматомикозах	6	2	4
Тема 27 Этиология, характеристика эпизоотического и эпидемического процессов. Организация противоэпидемических и профилактических мероприятий при бешенстве	6	2	4
Тема 28 Этиология, характеристика эпизоотического и эпидемического процессов. Организация противоэпидемических и профилактических мероприятий при ящуре	2	2	-
Тема 29 Принципы организации и проведения инфекционного контроля за внутрибольничными инфекциями. Роль больничного «Гигиениста-эпидемиолога» в предупреждении возникновения назокомиальных инфекций в стационарах	16	2	14
Тема 30 Понятие «Эпидемиологический надзор», цели, задачи, этапы	4	-	4
Тема 31 Эпидемиологический надзор за группами кишечных и аэрозольных инфекций	8	-	8
Тема 32 Эпидемиологический надзор за группами кровяных инфекций и наружных кожных покровов	8	-	8
Тема 33 Статистические величины, используемые в эпидемиологических исследованиях. Интенсивные и экстенсивные показатели	4	-	4

- этиологиясын, эпидемиологиялық ерекшеліктерін;
- инфекция көздерін, берілу механизмі мен жолдарын;
- Қазақстан Республикасындағы аурушандық деңгейін;
- туберкулез кезінде эпидемиологиялық қадағалау ұйымдастыруды;
- туберкулездің иммунопрофилактикасын;
- үй жануарлары мен халық арасында туберкулездің алдын алуды **білуі керек.**
- туберкулез ошағына эпидемиологиялық тексеру жүргізуді;
- инфекция ошақтарына індетке қарсы шаралар өткізуді;
- эпидемиологиялық тексеру картасын ресімдеуді;
- иммунопрофилактиканы талдауды;
- алдын алу шараларын өткізуді;
- туберкулез кезінде эпидемиялық қадағалау жүргізуді (науқасты анықтау, тіркеу және оқшаулау шараларын) **үйреніп алуы қажет.**

13 тақырып Эпидемиялық үдерістің этиологиясы мен сипаттамасы. Бөртпесүзек пен Брилл ауруы кезінде індетке қарсы және профилактикалық шаралар өткізуді ұйымдастыру

Білім алушы:

- бөртпесүзек пен Брилл ауруының жалпы сипаттамасын;
- этиологиясын, эпидемиологиялық ерекшеліктерін;
- инфекция көздерін, берілу механизмі мен жолдарын;
- эпидемиялық қадағалауды ұйымдастыруды;
- педикулезбен күрес жүргізуді;
- бөртпесүзектің алдын алуды **білуі керек.**
- бөртпесүзек пен Брилл ауруы ошағында эпидемиологиялық тексеру жүргізу-зуді;
- ошақтарда індетке қарсы шаралар өткізуді;
- ошақтардың эпидемиологиялық тексеру картасын ресімдеуді;
- бөртпесүзектің алдын алу және педикулезбен күрес жүргізу шараларын өткізуді **үйреніп алуы қажет.**

14 тақырып Эпидемиялық үдерістің этиологиясы мен сипаттамасы. Парентералдық және жыныстық жолмен берілетін вирустық гепатиттердің (ВГВ, ВГД, ВГС, ВГГ, ТТВ) алдын алу әдістері

Білім алушы:

- В, С, G, D, ТТВ вирустық гепатиттердің жалпы сипаттамасын;
- эпидемиологиялық үдерістің таралуын, ерекшеліктерін;
- инфекция көздерін, берілу механизмі мен жолдарын;
- эпидемиялық қадағалауды ұйымдастыруды;
- иммунопрофилактикасын;
- В, С, G, D, ТТВ вирустық гепатиттердің алдын алуды білуі керек.
- В, С, D, G, ТТВ вирустық гепатит ошақтарына эпидемиологиялық тексеру жүргізуді;
- ошақтарда індетке қарсы шаралар өткізуді;

- ошақтардың эпидемиологиялық тексеру картасын ресімдеуді;
- иммунопрофилактиканы талдауды;
- В, С, Д, G, TTV вирустық гепатиттерге эпидемиологиялық қадағалау жүргізуді;
- алдын алу шараларын өткізе білуді **үйреніп алуы қажет.**

15 тақырып Эпидемиялық үдерістің этиологиясы мен сипаттамасы. Қазақстанда АИТВ-инфекциясының таралуын алдын алу (сақтық) шараларын ұйымдастыру принциптері. АИТВ-инфекциясын эпидемиялық қадағалау

Білім алушы:

- АИТВ-инфекциясының этиологиясын, эпидемиологиялық ерекшеліктерін;
- инфекция көздерін, берілу механизмі мен жолдарын;
- әлемде және Қазақстан Республикасында болып жатқан эпидемиологиялық жағдайларды;
- зертханалық диагностика алгоритмдерін;
- тұрақты эпидемиялық қадағалау жүргізуді;
- алдын алу принциптерін;
- вакцинация жасау көрінісін **білуі керек.**
- АИТВ-инфекциясы ошағына эпидемиологиялық тексеру жүргізуді;
- індетке қарсы және алдын алу шараларын өткізуді;
- эпидемиологиялық қадағалау жүргізуді;
- эпидемиологиялық тексеру картасын ресімдеуді **үйреніп алуы қажет.**

16 тақырып Эпидемиялық үдерістің этиологиясы мен сипаттамасы. Кенелі риккетсиоз кезінде індетке қарсы және алдын алу шараларын өткізу

Білім алушы:

- кенелі риккетсиоз инфекциясының этиологиясын, инфекция таратушылары мен көздерін;
- нозологиялық түрлеріне байланысты эпидемиологиялық және эпизоотологиялық сипаттамасын;
- берілу механизмі мен жолдарын, эпидемиологиялық ерекшеліктерін;
- эпидемиологиялық қадағалауды ұйымдастыруды;
- алдын алуды **білуі керек.**

17 тақырып Қазақстандағы Конго-Қырым, Омбы геморрагиялық қызбаларының этиологиясы, табиғи ошақтылығының сипаттамасы, індетке қарсы және профилактикалық шаралар өткізуді ұйымдастыру

Білім алушы:

- геморрагиялық қызбалардың (Қазақстандағы Конго-Қырым, Омбы қызбаларын) эпидемиологиялық сипаттамасын;
- инфекция этиологиясын, көздерін, берілу механизмі мен жолдарын;
- індетке қарсы жасалынатын шараларды;
- алдын алуды **білуі керек.**

	Тема 14 Этиология, характеристика эпидемического процесса. Методические подходы предупреждения вирусных гепатитов с парентеральным и половым путями передачи: ВГВ, ВГД, ВГС, ВГГ, TTV	6	2	4
	Тема 15 Этиология, характеристика эпидемического процесса. Организационные принципы предупреждения и распространения ВИЧ-инфекции в Казахстане. Дозорный эпидемиологический надзор за ВИЧ-инфекцией	6	2	4
	Тема 16 Этиология, характеристика эпидемического процесса. Противоэпидемические и профилактические мероприятия при клещевом риккетсиозе	2	2	-
	Тема 17 Этиология, характеристика природной очаговости, организация противоэпидемических и профилактических мероприятий при Конго-Крымской, Омской геморрагическими лихорадками в Казахстане	2	2	-
	Тема 18 Этиология, характеристика природной очаговости, организация противоэпидемических и профилактических мероприятий при клещевом энцефалите.	6	2	4
	Тема 19 Общая характеристика вирусных геморрагических лихорадок: особо опасные контактные лихорадки Эбола, Марбурга, Ласа, жёлтая лихорадка	2	2	-
	Тема 20 Этиология, характеристика эпидемического процесса. Организация противоэпидемических и профилактических мероприятий при столбняке	6	2	4
	Тема 21 Этиология, характеристика эпидемического процесса. Организация противоэпидемических и профилактических мероприятий при газовой гангрене	2	2	-
	Тема 22 Этиология, характеристика эпидемического процесса. Организация противоэпидемических и профилактических мероприятий при чуме	6	2	4

Тема 6 Этиология, характеристика эпидемического процесса холеры. Организация противоэпидемических и профилактических мероприятий	6	2	4
Тема 7 Этиология, характеристика эпизоотического эпидемического процессов бруцеллёза, листериоза, пастериллёза, лептоспироза. Организация противоэпидемических и профилактических мероприятий	6	2	4
Тема 8 Характеристика инфекций с аэрогенным механизмом передачи. Этиология, характеристика эпидемического процесса. Организация противоэпидемических и профилактических мероприятий при гриппе, ОРВИ, птичьим и свином гриппе	6	2	4
Тема 9 Этиология, характеристика эпидемического процесса. Организация противоэпидемических и профилактических мероприятий при дифтерии и скарлатине	6	2	4
Тема 10 Этиология, характеристика эпидемического процесса. Организация противоэпидемических и профилактических мероприятий при кори и краснухе, менингококковой инфекции	6	2	4
Тема 11 Этиология, характеристика эпидемического процесса. Организация противоэпидемических и профилактических мероприятий при эпидемическом паротите, коклюше, паракклюше. Общая характеристика герпетических инфекций. Этиология, характеристика эпидемического процесса. Организация противоэпидемических и профилактических мероприятий при цитомегаловирусной инфекции и герпетической инфекции, ветряной оспе	6	2	4
Тема 12 Этиология, характеристика эпидемического процесса. Современные противоэпидемические и профилактические мероприятия, по туберкулёзу, проводимые в Казахстане	6	2	4
Тема 13 Этиология, характеристика эпидемического процесса. Организация противоэпидемических и профилактических мероприятий при сыпном тифе и болезни Брилли	6	2	4

18 тақырып Кенелі энцефалит этиологиясы, табиғи ошақтылығының сипаттамасы, індетке қарсы және профилактикалық шаралар өткізуді ұйымдастыру

Білім алушы:

- кенелі энцефалиттің этиологиясы мен эпидемиологиялық ерекшеліктерін;
- инфекция көздерін, берілу механизмі мен жолдарын;
- табиғи ошақтылығын;
- індетке қарсы және алдын алу шараларын өткізе білуі керек.
- энцефалит ошағына эпидемиологиялық тексеру жүргізуді;
- ошақтарда індетке қарсы және алдын алу шараларды өткізуді;
- эпидемиологиялық тексеру картасын ресімдеуді **үйреніп алуы қажет.**

19 тақырып Вирустық геморрагиялық қызбалардың (Эбол, Марбург, Ластың аса қауіпті контагиоздық қызбалары, сары қызба) жалпы сипаттамасы

Білім алушы:

- геморрагиялық қызбалардың: (Эбол, Марбург, Лас, сары қызба) жалпы сипаттамасын;
- аталған аурулардың эпидемиологиялық сипаттамасын;
- індетке қарсы және алдын алу шараларын өткізе білуі керек.

20 тақырып Эпидемиялық үдерістің этиологиясы, сипаттамасы. Сіреспе кезінде індетке қарсы және профилактикалық шаралар өткізуді ұйымдастыру

Білім алушы:

- сіреспенің жалпы сипаттамасын;
- этиологиясын, эпидемиологиялық ерекшеліктерін;
- инфекция көздерін, берілу механизмі мен жолдарын, қоздырғыштардың тіршілік ету ортасы ретінде топырақтың атқаратын рөлін;
- аурушандықтың қазіргі деңгейлерін;
- сіреспенің иммунопрофилактикасын және шұғыл түрде алдын алуды;
- індетке қарсы шаралар ұйымдастыруды және алдын алуды **білуі керек.**

21 тақырып Эпидемиялық үдерістің этиологиясы, сипаттамасы. Газды гангрена кезінде індетке қарсы және профилактикалық шаралар өткізуді ұйымдастыру

Білім алушы:

- газды гангренаның этиологиясын, эпидемиологиялық ерекшеліктерін;
- инфекция көздерін, берілу механизмі мен жолдарын, топырақтың инфекция таратудағы рөлін;
- газды гангренаалардың алдын алу және індетке қарсы шараларын өткізе білуі керек.

22 тақырып Эпидемиялық үдерістің этиологиясы, сипаттамасы. Оба кезінде індетке қарсы және профилактикалық шаралар өткізуді ұйымдастыру

Білім алушы:

- обаның жалпы сипаттамасын;

- әртүрлі жануарлардың оба микробы айналысындағы рөлін;
- инфекцияның табиғи ошақтылығын;
- этиологиясын, эпидемиологиялық ерекшеліктерін;
- оба инфекциясының көздерін, таратушыларын, берілу механизмі мен жолдарын;
- оба кезінде індетке қарсы шараларды өткізуді және олардың шұғыл алдын алуды;
- обаға қарсы күрес жүргізетін ұйымның құрылымы мен қызметін;
- ТМД шекарасында обаның тасымалдануын және таралуын бақылайтын санитариялық күзет қызметін;
- инфекция ошағында болған тұлғаларға байланысты жасалатын режім-шектеулі шараларды;
- обаның шұғыл алдын алуды;
- эпизоотологиялық, эпидемиологиялық қадағалау ұйымдастыруды **білуі керек.**
- оба ошағына эпидемиологиялық тексеру жүргізуді;
- ошақта індетке қарсы шаралар өткізуді;
- байланыста болған тұлғаларға шұғыл түрде алдын алу жұмыстарын ұйымдастырып өткізу, режім-шектеу шараларын ұйымдастыруды;
- эпизоотология-эпидемиологиялық қадағалауды ұйымдастыруды;
- эпидемиологиялық тексеру картасын ресімдеуді;
- оба індетінің алдын алу жұмыстарын жүргізуді **үйреніп алуы қажет.**

23 тақырып Эпидемиялық үдерістің этиологиясы, сипаттамасы. Туляремия кезінде індетке қарсы және профилактикалық шаралар өткізуді ұйымдастыру

Білім алушы:

- туляремияның жалпы сипаттамасын;
- аурудың табиғи ошақтылығын;
- этиологиясын, эпидемиологиялық ерекшеліктерін;
- инфекция көздерін, оны таратушыларды, инфекцияның берілу механизмі мен жолдарын;
- өткен және қазіргі кезеңді аурушандық деңгейін;
- аурудың өршу түрлерін;
- эпидемиологиялық қадағалау ұйымдастыруды;
- індеттің иммунопрофилактикасын **білуі керек.**
- туляремия ошағында эпидемиологиялық тексеру жүргізуді;
- табиғи ошақтарға эпидемиологиялық қадағалау жүргізуді;
- ошақтарда індетке қарсы шаралар мен алдын алу шараларын өткізуді;
- эпидемиологиялық тексеру картасын ресімдеуді **үйреніп алуы қажет.**

24 тақырып Эпизоотиялық және эпидемиялық үдерістің этиологиясы, сипаттамасы. Сібір ойықжарасының ошағы пайда болған кезде індетке қарсы және профилактикалық шаралар өткізуді ұйымдастыру

Білім алушы:

- этиологиясын, эпидемиологиялық ерекшеліктерін;

	Тема 3 Основные принципы, организационные подходы специфической профилактики инфекционных болезней. Основные понятия о специфических препаратах, требования к ним. Организация вакцинальной профилактики инфекционных болезней в Республике Казахстан. Плановая вакцинация и иммунизация населения по эпидемиологическим показаниям	14	2	12
	Тема 4 Организация противоэпидемических мероприятий в очагах инфекционных заболеваний направленных на первое звено эпидемического процесса. Организация противоэпидемических мероприятий в очагах инфекционных заболеваний направленных на второе и третье звено эпидемического процесса	6	2	4
	Раздел 2 Частная эпидемиология			
	Тема 1 Этиология, характеристика эпидемического процесса. Принципы противоэпидемических и профилактических мероприятий инфекций сальмонеллезной группы: брюшной тиф, паратифы А, В, сальмонеллезы	6	2	4
	Тема 2 Этиология, характеристика эпидемического процесса. Принципы противоэпидемических и профилактических мероприятий инфекций при шигеллезах, эшерихиозах, кампилобактериозах	6	2	4
	Тема 3 Общая характеристика вирусных гепатитов. Этиология, характеристика эпидемического процесса. Принципы противоэпидемических и профилактических мероприятий при вирусных гепатитах ВГА, ВГЕ.	6	2	4
	Тема 4 Этиология, характеристика эпидемического процесса. Организация противоэпидемических и профилактических мероприятий энтеровирусных инфекций и ротавирусной инфекции	6	2	4
	Тема 5 Этиология, характеристика эпидемического процесса. Организация противоэпидемических и профилактических мероприятий при пищевых токсикоинфекциях и ботулизме	6	2	4

<p>СК 8. Уметь проводить санитарно-просветительную работу, включающую пропаганду медицинских знаний, гигиеническое воспитание и обучение населения здоровому образу жизни;</p> <p>СК 11. Уметь осуществлять контроль за организацией, планированием и проведением иммунопрофилактики и ведением медицинской документации.</p>	
---	--

3 Тематический план и содержание дисциплины

3.1 Тематический план дисциплины

№ п/п	Наименование разделов и тем	Количество учебного времени при очной форме обучения (час)		
		Уровень специалиста среднего звена		
		всего	теория	практика
1	Раздел 1 Общая эпидемиология			
	Тема 1 Введение в эпидемиологию: история эпидемиологии, цель, задачи и методы предмета. Структура эпидемического процесса. Учение об эпидемическом процессе. Современные теории об эпидемическом процессе. Учение Громашевского Л.В. о механизме передачи возбудителей инфекционных болезней. Учение Е.Н. Павловского о природной очаговости инфекционных болезней	4	2	2
	Тема 2 Теория В.Д. Белякова о саморегуляции эпидемического процесса. Теория В.И. Покровского, Ю.П. Солодовникова об этиологической избирательности главных (первичных) путей передачи. Концепция Б.Л. Черкасского об эпидемическом процессе, как социально-экологической системе. Методические приёмы и организационные подходы воздействия на три звена эпидемического процесса	4	2	2

- инфекция көздерін, берілу механизмі мен жолдарын, қоздырғыштардың өмір сүру ортасы ретінде топырақтың атқаратын рөлін;
- тұрғындардың аурушаңдық деңгейін топтау көрсеткішін;
- сiбiр ойықжарасы кезінде iндетке қарсы жасалынатын шараларды және олардың алдын алуды;
- ветеринариялық-санитариялық және санитариялық-гигиеналық шаралар өткізуді;
- сiбiр ойықжарасының иммунопрофилактикасын, шұғыл алдын алуды **білуі керек.**
- сiбiр ойықжарасы ошағында эпидемиологиялық тексеру жүргізуді;
- ошақта iндетке қарсы шаралар өткізуді;
- эпидемиологиялық тексеру картасын ресiмдеуді;
- ветеринариялық-санитариялық қызметпен бiрлесiп алдын алу шараларын өткізуді;
- шұғыл түрде алдын алу жұмыстарын ұйымдастыруды;
- эпизоотологиялық-эпидемиологиялық қадағалауды ұйымдастыруды және өткізуді **үйреніп алуы қажет.**

25 тақырып Эпидемиялық үдерістің этиологиясы, сипаттамасы. Қотырдың алдын алуды ұйымдастыру-әдістемелік аспектілері

Білім алушы:

- қотырдың этиологиясын, эпидемиологиялық ерекшеліктерін;
- инфекция көздерін, берілу механизмі мен жолдарын;
- iндеттің алдын алу және онымен күрес жүргізу шараларын **білуі керек.**
- қотыр ошақтарында iндетке эпидемиологиялық тексеру жүргізуді;
- ошақтарда iндетке қарсы шаралар өткізуді;
- инфекция ошақтарын эпидемиологиялық тексеру картасын ресiмдеуді;
- қотыр мен дерматомикоздің алдын алу жұмыстарын жүргізе білуді **үйреніп алуы қажет.**

26 тақырып Эпизоотиялық және эпидемиялық үдерістің этиологиясы, сипаттамасы. Дерматомикоздар кезінде iндетке қарсы және профилактикалық шаралар өткізуді ұйымдастыру

Білім алушы:

- трихофитин, микроспория, фавус, рубромикоз инфекцияларының этиологиясын, эпидемиологиялық ерекшеліктерін;
- берілу механизмдері мен жолдарын;
- iндетпен күрес жүргізу және алдын алу шараларын **білуі керек.**
- дерматомикоз ошағында эпидемиологиялық тексеру жүргізуді;
- ошақтарда iндетке қарсы шаралар өткізуді;
- ошақты эпидемиологиялық тексеру картасын ресiмдеуді;
- дерматомикоздардың профилактикасын жүргізуді **үйреніп алуы қажет.**

27 тақырып Эпизоотиялық және эпидемиялық үдерістің этиологиясы, сипаттамасы. Құтырма кезінде індетке қарсы және профилактикалық шаралар өткізуді ұйымдастыру

Білім алушы:

- құтырманың жалпы сипаттамасын;
- қоздырғыштардың биологиялық белсенділігін;
- негізгі және қосымша вирус тасымалдаушыларды;
- этиологиясы мен эпидемиологиялық ерекшеліктерін;
- инфекция көздерін, берілу механизмі мен жолдарын;
- аурушандықтың қазіргі деңгейін;
- індеттің географиялық табиғи ошағын;
- құтырманың алдын алу кезінде өткізілетін ветеринариялық шаралардың маңызын;
- құтырма індетіне қарсы өткізілетін шараларды және олардың алдын алуды;
- шұғыл түрде алдын алу көрсетімдерін **білуі керек.**
- жануарлар тістеп алған адамдарға эпидемиологиялық тексеру жүргізуді;
- құтырманың шұғыл түрде алдын алу мәселелерін шеше білуді және олардың алдын алуды;
- ошақтарда індетке қарсы шаралар өткізуді;
- ошақты эпидемиялық тексеру картасын ресімдеуді **үйреніп алуы қажет.**

28 тақырып Эпизоотиялық және эпидемиялық үдерістің этиологиясы, сипаттамасы. Аусыл кезінде індетке қарсы және профилактикалық шаралар өткізуді ұйымдастыру

Білім алушы:

- аусылдың жалпы сипаттамасын;
- қоздырғыштар резервуары ретіндегі төрт тұяқты жануарларды;
- этиологиясын, эпидемиологиялық ерекшеліктерін;
- инфекция көздерін, берілу механизмі мен жолдарын;
- аусыл індетінің алдын алу бойынша жасалатын ветеринариялық – санитариялық және санитариялық-гигиеналық шараларды өткізе **білуі керек.**

29 тақырып Аурухана ішілік инфекцияларға инфекциялық бақылау жүргізуді ұйымдастыру және жүргізу принциптері. Стационарда назокоминалдық инфекциялар пайда болуының алдын алу шаралары кезінде «гигиенист-эпидемиологтың» атқаратын рөлі

Білім алушы:

- ЕПҰ аурухана ішілік инфекциялар туралы ұғымды, инфекция этиологиясын, көздерін, берілу жолдары мен механизмдерін;
- қазіргі жағдайдағы АИ кезінде індетке қарсы және алдын алу шараларын ұйымдастыру принциптерін **білуі тиіс.**
- аурухана ішілік инфекция себептерін, инфекция көздерін, берілу жолдары мен механизмін анықтай алуды;

и эпидемиология» для изучения дисциплины «Эпидемиология» отводится 240 часов. Выполнение программы заканчивается итоговым экзаменом на 5 семестре и государственным экзаменом в 6 семестре.

Профессиональную подготовку учащиеся проходят в 4 семестре, продолжительностью 1 неделя и в 6 семестре – 2 недели.

2 Планируемые результаты обучения дисциплины

Результаты обучения, запланированные в стандарте и образовательной программе	Результаты, запланированные в типовой учебной программе
<p>Обучающийся должен обладать следующими компетенциями</p> <p>Профессиональными:</p> <p>ПК 4. Знать гигиенические требования к объектам окружающей среды, эпидемиологию инфекционных заболеваний;</p> <p>ПК 5. Уметь проводить работу в санитарно-гигиенической и бактериологической лабораторий, составлять уравнения ионного обмена и окислительно-восстановительных реакций, структурные формы органических веществ по функциональным группам, простейшие расчеты концентрации растворов и качественные реакции органических веществ;</p> <p>Специальными:</p> <p>СК 1. Уметь проводить забор материала, посева на питательные среды, выделения чистой культуры;</p> <p>СК 3. Уметь проводить эпидемиологическое обследование и противоэпидемические мероприятия в очагах инфекционных заболеваний;</p> <p>СК 4. Уметь определять паразитические типы простейших, гельминтов, членистоногих на различных стадиях развития по их строению; проводить противоэпидемические мероприятия в паразитарных очагах;</p>	<p>В результате изучения дисциплины обучающийся знает:</p> <ul style="list-style-type: none"> - функциональные обязанности эпидемиолога; - учетно- отчетную документацию; - общие законы эпидемиологии; - принцип планировки и учет прививок, прививочных препаратов; <p>умеет:</p> <ul style="list-style-type: none"> - осуществлять контроль качества дезинфекции, дезинсекции, дератизации, стерилизации; - осуществлять эпидемиологическое обследование очагов инфекционных заболеваний; - организовать противоэпидемические мероприятия в очагах инфекционных заболеваний; - осуществлять эпидемиологический надзор инфекционных заболеваний.

1 Пояснительная записка

Типовая учебная программа составлена в соответствии с ГОСО РК 2010 «Среднее образование. Техническое и профессиональное образование» по специальности 0303000 - «Гигиена и эпидемиология». «Гигиенист-эпидемиолог» должен владеть теоретическими и практическими навыками выявления причин и условий возникновения, распространения инфекционных заболеваний среди населения, обоснование организации и проведения профилактических и противоэпидемических мероприятий, осуществления государственного санитарно-эпидемиологического надзора, направленного на профилактику инфекционных заболеваний среди населения, пропаганды здорового образа жизни.

Учащийся должен знать: общие законы эпидемиологии, эпидемиологический процесс, его звенья, формы проявления, современные принципы профилактики и ликвидации инфекционных болезней, применяемых в Республике Казахстан и рекомендуемые Всемирной организацией здравоохранения, методы эпидемиологических исследований, систему эпидемиологической диагностики, организационную структуру противоэпидемической службы, основы законодательства и инструктивно-нормативную документацию и использовать в практической деятельности:

- учётно-отчётную документацию органов государственного санитарно-эпидемиологического надзора и вести её;
- способы отбора исследуемого материала и методы лабораторной диагностики;
- противоэпидемические мероприятия в очагах инфекционных заболеваний, в том числе особо опасных инфекций и карантинных инфекций;
- иммунопрофилактику инфекционных заболеваний и осуществлять контроль за её проведением;
- методы статистического исследования;
- участвовать в расследовании вспышек пищевых отравлений под руководством врача-эпидемиолога;
- проводить контроль противоэпидемического режима в подконтрольных объектах;
- осуществлять эпидемиологический надзор и анализ инфекционной заболеваемости под руководством врача-эпидемиолога.

Предмет «Эпидемиология» включает общую и частную эпидемиологию. В общей части изучаются основные вопросы эпидемиологического процесса, его основные звенья, закономерности эпидемиологического процесса, иммунопрофилактики, принципы профилактики инфекционных заболеваний, организация противоэпидемических мероприятий в очагах инфекционных заболеваний.

В разделе «Частная эпидемиология» изучаются вопросы организации противоэпидемических мероприятий и профилактики при различных инфекционных заболеваниях. Организация эпидемиологического надзора и проведение эпидемиологического анализа при инфекционных заболеваниях. Организация мероприятий по профилактике внутрибольничных инфекций в лечебно-профилактических организациях.

Выполнение программы обеспечивается на 1-3 курсах обучения. В соответствии с Типовым учебным планом ГОСО РК 2010 года по специальности 0303000 - «Гигиена

- емдеу-профилактикалық ұйымдардағы аурухана ішілік инфекция жағдайларын анықтауды;
- қажетті зертханалық зерттеу шараларын өткізуді;
- емдеу-профилактикалық ұйымдардағы аурухана ішілік инфекциялардың алдын алу және бақылау жасау шараларын өткізуді;
- қауіп-қатер факторларын анықтауды және алдын алу шараларын өткізуді;
- ЕПҰ-да АПИ алдын алу шараларын ұйымдастыру және өткізу бойынша инфекциялық бақылау жүйесінде «гигиенист-эпидемиолог» ретінде жұмыс істей білуді **үйреніп алуы қажет.**

30 тақырып «Эпидемиологиялық қадағалау» туралы түсінік, мақсаттары, міндеттері, кезеңдері

Білім алушы:

- мақсаттарын, міндеттерін, кезеңдерін ескере отырып эпидемиологиялық қадағалау шарасын өткізе білуді **үйреніп алуы қажет.**

31 тақырып Ішек және аэрозольдік инфекциялар топтарын эпидемиологиялық қадағалау

Білім алушы:

- эпидемиялық үдерістің үш түйініне бағытталған ішек және аэрозольдік инфекциялар топтарына сатылы түрде эпидемиологиялық қадағалау шараларын өткізе білуді **үйреніп алуы қажет.**

32 тақырып Қан және тері жамылғысы инфекциялары топтарын эпидемиологиялық қадағалау

- эпидемиялық үдерістің үш түйініне бағытталған тері жамылғысы және қан инфекцияларының топтарына сатылы түрде эпидемиологиялық қадағалау шараларын өткізе білуді **үйреніп алуы қажет.**

33 тақырып Эпидемиологиялық зерттеу кезінде қолданылатын статистикалық шамалар. Интенсивті және экстенсивті көрсеткіштер

Білім алушы:

- статистикалық зерттеу әдістерін жүргізуді, аурушандықтың негізгі көрсеткіштерін анықтай білуді: өлім-жітімділік, балалар өлім-жітімділігі, денсаулық индексі, науқас тұлғалардың пайыздық көрсеткіші, ауру еселігі, өзіндік аурушандық;
- статистикалық есеп жүргізуді (аурушандықтың интенсивті және экстенсивті көрсеткіштерін) **үйреніп алуы қажет.**

34 тақырып Жұқпалы аурулар бойынша аурушандық кестесі және график кескіні

Білім алушы:

- жұқпалы аурулар бойынша аурушандықтың кестелік көрінісін жүргізуді: диаграмманың «поляри координаты» жүйесінде сызық, сектор, бағана құруды **үйреніп алуы қажет.**

35 тақырып «Эпидемиологиялық анализ» туралы түсінік, мақсаттары, міндеттері, кезеңдері

Білім алушы:

- мақсаттарын, міндеттерін, кезеңдерін, түрлерін ескере отырып «эпидемиологиялық талдау» түргізуді **үйреніп алуы қажет.**

36 тақырып Жұқпалы аурулар бойынша аурушандықтың көп жылдық динамикасын ретроспективтік эпидемиологиялық талдау

Білім алушы:

- жұқпалы аурулар бойынша аурушандықты ретроспективтік талдау (жыл бойынша) жүргізуді;
- талдау кезеңі бойынша аурушандық құрылымын бағалауды;
- аурулардың жеке нозологиялық формаларының аймақтар бойынша жалпы көрсеткіштерінің, талдау жасайтын аймақтың көрсеткішімен салыстыру кезінде маңыздылығын бағалауды;
- аталған эпидемиологиялық болжамды қолдана білуді **үйреніп алуы қажет.**

37 тақырып Жұқпалы аурулар бойынша аурушандықтың жылдық динамикасының эпиданализі. Эпидемиялық белгілері анықталған топтардағы жұқпалы аурулар бойынша аурушандықтың эпид анализі

38 тақырып Оперативтік эпиданализ

Білім алушы:

- жұқпалы аурулар бойынша аурушандықты ретроспективтік талдау (ай бойынша) жүргізуді;
- аурушандықтың айлық қозғалысының мезгілдік және мезгіл аралық деңгейін анықтауды;
- эпидемиологиялық үдеріс көрінісінің формалары бойынша аурушандық (ай бойынша) құрылымын анықтауды;
- тұрғындардың кейбір топтарында (жынысы, жасы, кәсібі және т.б.) жұқпалы аурулар бойынша аурушандыққа талдау жүргізуді;
- аурушандықтың жеке топтары бойынша деңгейін, құрылымын, қозғалысын қадағалауды;
- «қауіп-қатер аймағын», «қауіп-қатер топтарын», «қауіп-қатер факторларын» негіздей білуді **үйреніп алуы қажет.**

СОДЕРЖАНИЕ

1. Пояснительная записка	34
2. Планируемые результаты обучения дисциплины.	35
3. Тематический план и содержание дисциплины	36
4. Требования к условиям организации и реализации образовательного процесса	56
5. Контроль планируемого результата обучения.	56
6. Литература и средства обучения.	57

Настоящая программа не может быть тиражирована и распространена без разрешения Министерства здравоохранения Республики Казахстан.

Авторы:

1. Нурбеков А.Н. – директор КГКП «Медицинский колледж г. Караганды», кандидат медицинских наук;
2. Литвинова Н.А. – преподаватель эпидемиологии КГКП «Медицинский колледж г. Караганды».

Эксперты:

1. Аубакирова Б.К. – эксперт, главный специалист отдела эпидемиологического надзора УГСЭН по району им. Казыбек би г. Караганды;
2. Беркимбаева Ж.Ж. – эксперт, главный специалист отдела эпидемиологического надзора УГСЭН по району им. Казыбек би г. Караганды.

1 РАЗРАБОТАНА и ВНЕСЕНА Республиканским центром инновационных технологий медицинского образования и науки и КГКП «Карагандинский медицинский колледж».

2 ВВЕДЕНА впервые.

3 ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА разработана в соответствии с государственным общеобязательным стандартом образования 2010 года по специальности 0303000 - «Гигиена и Эпидемиология».

4 ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА утверждена приказом Министра здравоохранения Республики Казахстан от 5 августа 2010 года № 604.

4 Білім беру үдерісін ұйымдастыруға және жүзеге асыруға қойылатын талаптар

Пәнді оқытқан кезде арнайы әдебиетті, денсаулық сақтау саласындағы және санитариялық-эпидемиологиялық қадағалаудағы нормативтік-құқықтық актілерді, оқу және анықтама құралдарын, электрондық оқулықтарды, мультимедиялық оқыту бағдарламаларын қолдануды ұсынады.

5 Оқытудың нәтижесін бақылау жоспары

Білімді бақылаудың түрлеріне бастапқы, ағымды, аралық, қорытынды бақылаулар кіреді. Берілген бағдарламаны оқыту ағымды бақылау түрімен аяқталады: 3 және 4 семестрде бақылау жұмысы, білімді қорытынды бақылау: емтихан - 5 семестрде және мемлекеттік емтихан - 6 семестрде өтеді.

6 Әдебиеттер және оқу құралдары

6.1 Негізгі әдебиеттер:

1. Инфекционные болезни и эпидемиология: учебник. Покровский В.И. и др. – М., ГЭОТАР-Медиа, 2009. – 832 с.
2. Эпидемиология: учебное пособие. Власов В.В. – 2-е изд., – М., ГЭОТАР-Медиа, 2006. – 464 с.

6.2 Қосымша әдебиеттер:

1. Организация инфекционного контроля в ЛПУ. Секенова Ж.К., Утегенова Э.С., Хасенова О.А. – Алматы, 2005.
2. Эпидемиология. Амиреев С.А. 2 том. – Алматы, 2002.
3. Эпидемиология. Зуева Л.П., Яфаев Р.Х. – М., ГЭОТАР-Медиа, 2006. – 752 с.
4. «Пособие по проведению санитарно-гигиенических и дезинфекционных, противоэпидемических мероприятий по профилактике инфекционных болезней». Павлов В.В. – Москва. «Перспектива», 2002.
5. Руководство по общей эпидемиологии. Черкасский Б.Л. – Москва. Медицина 2001.

6.3 Оқу құралдары:

Нормативті-құқықтық актілер:

- Қазақстан Республикасы Үкіметінің 22.01.08 ж. № 40 қаулысы;
- АИИ кезіндегі санитариялық режимнің және алдын алудың әртүрлі мәселелері бойынша санитариялық ережелері;
- кинофильмдер, кестелер, суреттер, плакаттар, жағдаяттық (эпид тапсырмалар) есептер, тестік тапсырмалар, білім алушылардың өздігінен дайындалатын әдістемелік оқулықтары.

Құжаттар:

- шұғыл хабарламалар картасы (№ 058 форма);
- жұқпалы аурулар ошағындағы эпидемиологиялық тексеру карталары (№ 357 форма);
- жұқпалы ауруларды есепке алу журналы (№ 60 форма);
- індеттің алдын алу екпелерін тіркеу журналы (№ 63 форма);
- алдын алу екпелерін тіркеу картасы (№ 05 форма);
- эпидемиологиялық тексеру актілері және басқа иммунды препараттар.

МИНИСТЕРСТВО ЗДРАВООХРАНЕНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

ТЕХНИЧЕСКОЕ И ПРОФЕССИОНАЛЬНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ

ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА

ЭПИДЕМИОЛОГИЯ

Специальность: 0303000 - «ГИГИЕНА И ЭПИДЕМИОЛОГИЯ»

Квалификация: 0303013 - «Гигиенист-эпидемиолог»

Объем часов – 240

Астана 2010